

KINDEREN WERELDWIJD

TIJDSCHRIFT VOOR INTERCULTURELE PEDAGOGIEK

HET KIND IN HET GEZIN

24

EERSTE JAARGANG
JANUARI 2008
ADVIESPRIJS € 5,00

COLOFON

Nr. 24, januari, 1e editie 2008, 4e jaargang

KINDEREN WERELDWIJD

Kinderen Wereldwijd, tijdschrift voor
Interculturele Pedagogiek verschijnt één keer in
de maand. Het biedt actuele informatie op het
gebied van Interculturele Pedagogiek.

UITGEVER EN ABONNEMENTADMINISTRATIE

Uitgeverij All Print
Hogepol 5, 9101 LZ Dokkum
Telefoon (0519) 22 14 05, Fax: (0519) 22 14 55
E-mail: info@allprint.nl
Internet: <http://www.allprint.nl>

REDACTIEADRES

Redactie Kinderen Wereldwijd
Postbus 876, 1234 IP Groningen
Telefoon: (012) 999 88 77 Fax: (012) 999 80 70
E-mail: redactie@kinderenwereldwijd.nl

HOOFDREDACTEUR

Trynke Keuning

REDACTIE

Tjitska van den Berg, Nicole Georg, Lizet Greve,
Anne Catrien Heijning, Suzan Hofhuis, Dorinde
Jansma, Vera Kuiper, Klaske van Marrum, Yvonne
Wijnja, Lindsay Wittendorp.

BUREAU- EN EINDREDACTIE

Trynke Keuning

UITGEVER

All Print, Dokkum

VORMGEVING

Tjitska van den Berg, Nicole Georg, Lizet Greve,
Anne Catrien Heijning, Suzan Hofhuis, Dorinde
Jansma, Vera Kuiper, Klaske van Marrum, Yvonne
Wijnja, Lindsay Wittendorp

VORMGEVING OMSLAG

Vera Kuiper

FOTOGRAFIE EN ILLUSTRATIES

Dorinde Jansma, Vera Kuiper, fotoproducties
Groningen.

ABONNEMENTSPRIJS VANAF JANUARI 2008

Particulier €42,50 per jaar.
Instellingen € 50,00 per jaar.
Studenten €25,50 per jaar.
Collectieve abonnementen:
Vanaf 10 ex. €38,00 per jaarabonnement;
Vanaf 50 5x. €35,00. Meerdere exemplaren op
aanvraag.
Toeslag buitenland €11,50 per jaar (toeslag geldt
niet voor Belgische abonnees).
Prijs los nummer; €5,00 exclusief verzendkosten.
Opzegging: abonnementen kunnen schriftelijk en
telefonisch tot uiterlijk 1 december van het
lopende jaar worden opgezegd. Abonnementen
worden automatisch verlengd. Studenten
abonnementen (september-juli) dienen uiterlijk
voor 1 augustus te worden opgezegd. Van een
annulering van uw abonnement ontvangt u altijd
een schriftelijke bevestiging.

WEBSITE

Op Nestor.rug.nl vindt u Kinderen Wereldwijd als
digitaal bestand. Verder kunt u hier discussiëren
over actuele thema's.

ADVERTENTIS

Voorwaarden en tarieven worden op aanvraag
verzonden.

E-mail: advertentie@kinderenwereldwijd.nl

Telefoon: (012) 999 88 77

Versrijningsdata 2008: 14 februari

KOPIJ

Richtlijnen voor auteurs zijn beschikbaar en te
vinden op Nestor.rug.nl of op te vragen bij
E.F.Jonker. Kopij graag mailen naar
T.Keuning@student.rug.nl

©2008, Groep 5, Interculturele Pedagogiek
PABA2053 2007-2008. 1B, Pedagogische
Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen
Alle rechten voorbehouden

INHOUD

3 REDACTIONEEL- TRYNKE KEUNING

5 SAMEN LEVEN?? - SUZAN HOFHUIS

11 WAT JE ALTIJD AL HAD WILLEN WETEN...OVER CULTUUR ÉN OPVOEDING- YVONNE WIJNJA

recensie cultuur en opvoeding

15 EEN MULTICULTURELE FIETSTOCHT – DORINDE JANSMA, TRYNKE KEUNING

17 OP DE VLUCHT VOOR EERWRAAK - VERA KUIPER

recensie Ayşe

21 TWEE SYRISCHE VROUWEN OVER... - DORINDE JANSMA

interview met twee Syrische vrouwen.

25 HOMOSEKSUALITEIT EN -HUWELIJK – LINDSAY WITTENDORP

29 DE ADOPTIEHYPE ONDER HOLLYWOODSTERREN – ANNE CATRIEN HEIJNING

32 FREEDOM WRITERS – LIZET GREVE

filmrecensie freedom writers

37 ACTIE(F) IN ENGELAND? – KLASKE VAN MARRUM

45 NU AL EEN KIND? – NICOLE GEORG

51 DE POSITIE VAN DE VROUW IN RELATIE TOT HAAR MAN - TJITSKA VAN DEN BERG

3> EVEN VOORSTELLEN, P8> THEATERTIPS, 9> BOEKENTIPS,
30> VRAAG HET NICOLE, 35> LEKKER ETEN? NEE OP-
VOEDING!, 42> CHINESE HOROSCOOP, 49> TEST JEZELF!,
55> AGENDA, 56> VOLGENDE WEEK

EVEN VOORSTELLEN...

Trynke Keuning
Hoofdredacteur

Tjitska van den Berg

Nicole Georg

Lizet Greve

Anne-Catrien Heijning

Suzan Hofhuis

Dorinde Jansma

Vera Kuiper

Klaske van Marrum

Yvonne Wijnja

Lindsay Wittendorp

PUBERRUIL, EEN KIJKJE BINNEN HET GEZIN IN NEDERLAND

Puberruil is een tv-programma van de KRO waarin twee pubers een week lang ruilen van leven. Vijf dagen leven ze in een ander gezin, hebben ze andere vrienden en hobby's en gaan ze naar een andere school of hebben ander werk. De pubers zijn zo gecast dat zij in een voor hen totaal onbekende leefomgeving terecht komen. Zo ruilt hockeymeisje Laura uit het luxe Roosendaal haar veilige leventje in voor het leven van Nikita, een stoere Haagse meid die samen met haar moeder en Turkse vriend in de Schilderswijk woont. Of Bas, die op een boerderij woont en geen buitenlanders kent (en niet wil kennen) met Jared uit Rotterdam die juist een hekel heeft aan dieren en houdt van hippe kleding scoren en rappen. Dit levert niet alleen leuke televisie op, het geeft ook op een mooie manier aan hoe groot de verschillen tussen gezinnen in Nederland zijn. Verschillende opvattingen, attitudes en gewoonten komen scherp naar voren en je ziet hoe de pubers hierop reageren.

De aspecten die in het programma Puberruil naar voren komen, behandelen we ook in dit themanummer waarin we u een kijkje bieden binnen verschillende gezinnen in Nederland. We kijken in het bijzonder naar het kind in het gezin en naar de relaties binnen het gezin. Bronfenbrenner, een beroemd psycholoog, meent dat de omgeving waarin het kind opgroeit een grote invloed heeft op zijn ontwikkeling en gedrag. Bronfenbrenner is de grondlegger van de ecologische systeemtheorie. Daarin onderscheid hij microsystemen, macrosystemen, exosystemen en mesosystemen (Eldering, 2006). Onder microsystemen vallen die settings die dicht bij het kind staan en een grote invloed hebben op het kind: gezin, school, sportclub, muziekschool etc. Wij richten ons in dit tijdschrift op het belangrijkste microsysteem van het kind: het gezin. Lotty Eldering (2006), emeritus hoogleraar Interculturele Pedagogiek, vindt dat er in de benadering van Bronfenbrenner te weinig aandacht is voor de culturele dimensie. Daarom introduceert zij het theoretisch raamwerk van de *developmental niche* van Harkness en Super. "De kern van hun theorie is dat opvattingen van ouders de opvoedingsgewoonten en settings waarin kinderen participeren in cultureel opzicht structureren" (Eldering, 2006, p. 61). Zo ontstaat het cultureel ecologisch model van Eldering. Deze 'Kinderen Wereldwijd' is met name gericht op de verschillende culturele aspecten binnen het gezin; je zou dus kunnen zeggen dat we het cultureel ecologisch model van Eldering volgen. In deze 'Kinderen Wereldwijd' vindt u overigens een recensie door Yvonne Wijnja over het boek 'Cultuur en Opvoeding' van Lotty Eldering.

In Puberruil is vaak te zien dat de relaties tussen de ouders en de kinderen erg verschillen. Zo ruilt Coco met Colinda. Coco is een vrij opgevoed meisje uit Amsterdam, ze krijgt vrijwel geen straf en haar ouders laten haar erg los. Colinda daarentegen wordt zeer streng opgevoed, haar roots liggen in het woonwagenkamp en daar is de controle streng. Vriendjes zijn verboden en als Colinda met haar vriendinnen op stap gaat, volgt haar vader haar op de voet. Tijdens de 'ruil' geniet Colinda van de vrijheid, maar mist haar familie en de regels toch ook, terwijl Coco haar vrijheid mist, maar ook heeft geleerd dat iets vaker haar kamer opruimen niet verkeerd is. Zijn deze verschillende relaties binnen het gezin gekoppeld aan verschillende culturen? Op deze vraag proberen we antwoord te geven in dit tijdschrift voor Interculturele Pedagogiek. Dorinde Jansma is op bezoek geweest bij twee Syrische vrouwen en heeft hen onder andere gevraagd hoe zij denken over de relaties binnen het gezin. Daarnaast ben ik samen met Dorinde Jansma naar het multiculturele vrouwencentrum Jasmijn in Groningen geweest. Daar hebben we met vrouwen gesproken over de verschillen in

Bron: puberruil.kro.nl

opvoeding tussen Nederland en hun land van herkomst; ook hiervan een verslag. Susan Hofhuis schrijft een interessant artikel over matriarchale en patriarchale samenlevingen, wie is de baas in het gezin: vader of moeder.

Nicole Georg schrijft een achtergrond artikel over tienermoeders en verschillende culturen. Tjitska van den Berg kijkt naar homoseksualiteit en verschillende culturen. We kijken even naar ons buurland Engeland. Kort geleden kwam daar een jongen van 10 jaar en 90 kilo wegend in het nieuws omdat de Britse Kinderbescherming zijn overgewicht zag als een vorm van kindermishandeling. In hoeverre zijn ouders verantwoordelijk voor het welzijn van het kind? Klaske van Marrum schrijft hier een boeiend artikel over, waar de opvattingen van verschillende landen in naar voren komen. Lizet Greve schrijft een recensie over de film 'Freedom Writers' waarin het verhaal van een jeugdbende wordt verteld, in hoeverre spelen de relaties binnen het gezin een rol bij deze bendes? Vera Kuiper heeft het boek Ayşe gelezen; een boek over eerwraak, ook hier zal zeer zeker het gezin een belangrijke rol spelen. Anne Catrien Heijning schrijft een kritische column over de adoptiehype onder Hollywoodsterren. Het laatste artikel gaat over de positie van de vrouw in het gezin door Tjitska van den Berg. Kortom: een veelzijdig aanbod. In elk artikel komt het belangrijkste microsysteem voor het kind, het gezin, terug.

Aan het einde van elke aflevering van Puberruil hebben bijna alle pubers meer respect en begrip gekregen voor de andere cultuur/het andere gezin. Dit is naar mijn mening ook het doel van de Interculturele Pedagogiek en van dit tijdschrift; meer begrip krijgen voor andere culturen zodat we er beter met de verschillen om kunnen gaan.

Trynke Keuning, hoofdredacteur

Het programma Puberruil wordt elke dinsdagavond om 20.25 uitgezonden op Nederland 3. Ook op www.uitzendingemist.nl kunt u afleveringen bekijken.

Trynke Keuning is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen.

Literatuur

Boek

Eldering, L. (2006). *Cultuur en Opvoeding* (4e druk). Rotterdam: Lemniscaat.

Internetsites

Puberruil. (sd). Opgeroepen op 24 11, 2007, van Puberruil: <http://puberruil.kro.nl>

Puberruil. Opgeroepen op 23 11 2007, van visibletv: <http://www.visibletv.nl/programs/puberruil.htm>

SAMEN LEVEN?

Verschillende samenlevingen nader bekeken.

Suzan Hofhuis

Nederland herbergt van oudsher een grote diversiteit aan mensen. Daarom kunnen we Nederland zien als een multiculturele samenleving. Vroeger konden deze verschillen vooral worden toegeschreven aan de religieuze achtergrond en verschillen in sociale klassen. Tegenwoordig wordt de multiculturele samenleving gekenmerkt door verschillen in herkomst. Deze verscheidenheid is het gevolg van migratie naar ons land. (Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut, 2001).

Om deze diverse migrantengroepen beter te begrijpen is het verstandig om het normbeeld van deze culturen nader te bekijken. Onder het normbeeld wordt verstaan, de opvattingen die binnen een cultuur als ideaal en norm fungeren. Specifiek zal ingegaan worden op de verschillen in pre-industriële samenlevingen, waar tussen de volwassenen en hun families een sterke economische en emotionele afhankelijkheid blijft bestaan.

Globaal kunnen we twee typen pre-industriële samenlevingen onderscheiden. Matriachale -en patriarchale samenlevingen. De eerste vorm is een samenlevingsvorm waar de moeder centraal staat. Dit heeft onder andere consequenties op het gebied van naamgeving en overdracht van erfbaar goed. In een matrilineair verwantschapssysteem loopt de verwantschap via de familie van de moeder. Deze families bestaan over het algemeen uit een vrouw en haar echtgenoot, hun dochters en de echtgenoten van de dochters, hun zonen, zolang deze ongehuwd zijn en de kleinkinderen. In een aantal van deze samenlevingen maakt de vader zelfs geen deel uit van de huishouding, maar wordt deze taak overgenomen door de broer van de moeder. In patriarchale samenlevingen heeft de vader een centrale rol. Deze families bestaan (voornamelijk) over het algemeen uit een man en zijn echtgenote, hun zonen en de echtgenotes van die zonen, hun dochters, zolang deze ongehuwd zijn. Als een van de dochters trouwt, gaat zij deel uitmaken van een andere patrilineaire familie, namelijk die van haar man (Wikipedia, 2007).

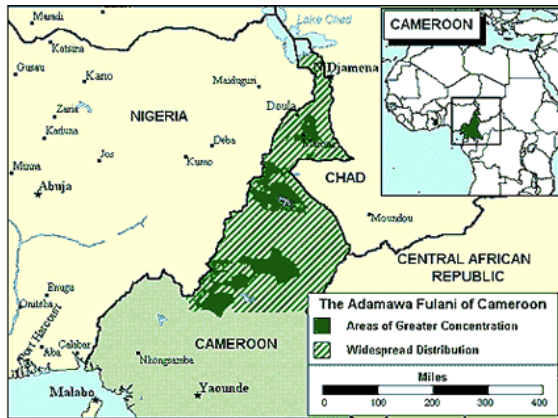
Verschillende kenmerken

Deze samenlevingsvormen hebben beide hun eigen kenmerken. In samenlevingen

waar men voornamelijk leeft van landbouw en veeteelt is vaak sprake van patrilineaire families. Er heerst doorgaans een autoritaire en afstandelijke relatie tussen vader en zoons. Dit is te verklaren door de aanwezigheid van familiebezit. De zoon wordt door de vader voorbereid om dit bezit goed te beheren. In culturen waar men voornamelijk door jagen en verzamelen in het levensonderhoud voorziet, bestaat een minder formele en meer intieme relatie tussen vader en zoon (Eldering, 2001). Bij de relatie tussen moeder en zoon is geen duidelijk verschil te onderscheiden. Moeder heeft sowieso een intieme relatie met haar zoon. Eldering (2001) verklaart dit uit het feit dat deze liefde een langetermijninvestering is. Op deze manier houdt zij een claim op haar zoon wanneer hij met zijn bruid bij de huishouding intrekt. Tevens kan zij rekenen op haar zoon wanneer ze oud is. Een matrilineair verwantschapssysteem komt met name in Afrika voor. Een patrilineair verwantschapssysteem komt vooral in het Midden-Oosten voor. Deze hebben de vroegere matrilineaire samenlevingsvormen vervangen onder invloed van Indo-Europese volken die vanuit het noorden binnentrokken (Wikipedia, 2007).

Verhoudingen tussen man en vrouw

Om een beter beeld te krijgen van de verhoudingen tussen mannen en vrouwen wordt ingegaan op een onderzoek naar sekseverschillen in Afrika en dan met name op de omgangsvormen van de Mafa- en Mundangsamenlevingen uit Noord-Kameroen.

Afbeelding 2 Noord-Kameroen

In Afrika zijn veel etnische groepen die gebruik maken van de taal van verwantschapsrelaties. (Van Santen en Schilder, 1994). In de Mafa- en Mundangsamenlevingen wordt de sociale cohesie in belangrijke mate gestructureerd door middel van het principe van patrilineaire afstamming. Dit met het gevolg dat de geborgenheid die een etnische groep zou moeten bieden voor vrouwen totaal anders beleefd wordt dan door mannen. Van Santen en Schilder (1994) geven aan dat wat geborgenheid voor mannen is, geweld en terreur kan betekenen voor vrouwen en andersom. In een sterk patriarchale samenleving als die van de Mafa, kent de mannelijke huwelijkspartner een voortdurende angst om door één van zijn vrouwen en/of haar familie zodanig te worden behekt dat zijn dood erop volgt.

In zo'n zelfde samenleving, waar een vrouw in de samenleving van de man terecht komt door te trouwen, wordt zij gezien als potentiële vijand. Zij zal dan een ander groepsgevoel ontwikkelen dan de man. De man blijft immers altijd deel uitmaken van de verwantengroep waarin hij is geboren. Uiteraard worden deze gevoelens vooral teweeggebracht door tradities.

Tegenwoordig zijn de verhoudingen in deze clans aan het veranderen. De

vrouwen strijden om meer rechten. Dit blijkt uit de hoge weglooppfactor bij de Mafa. De laatste decennia hebben de vrouwen gekozen voor een binding aan de kerk. Deze strategie van de vrouwen betekent een voortdurende angst voor de mannen, omdat het voortbestaan van de clan dan in gevaar komt. De overgang van de vrouwen naar de islam gaat niet alleen gepaard met het fysiek verlaten van hun woonplaats, maar ook de rituelen, de huwelijksgaven worden verworpen. Volgens Van Santen en Schilder (1994) kan dit gedrag van de vrouwen geïnterpreteerd worden als een poging om meer vrijheid te verwerven tegenover hun mannen, vaders en broers. Op deze manier kunnen ze ontsnappen aan de patriarchale plichten.

Het huwelijk

Zoals gebleken is uit bovenstaande tekst heeft de verbintenis tussen mannen en vrouwen verschillende functies. Ze zijn zowel seksueel, economisch, als van politieke aard. Dit zijn redenen waarom men in verschillende samenlevingen polyandrie en polygynie toestaat. Polyandrie houdt in dat de vrouw met meerdere mannen tegelijkertijd gehuwd mag zijn. Polygynie is het tegenovergestelde, namelijk dat de man met meerdere vrouwen getrouwd mag zijn. Maar in samenlevingen waarin polygynie als de ideale huwelijksvorm wordt gezien, kunnen mannen vaak geen tweede vrouw veroorloven. (Eldering, 2001). In een aantal islamitische landen is polygynie bij de wet toegestaan, zoals in Marokko. Op economisch vlak kan een man via polygynie laten zien dat hij over veel geld beschikt. Hij moet immers meerdere vrouwen en kinderen onderhouden. Politiek gezien levert deze huwelijksvorm veel prestige op. (Universiteit Leuven, 2007). Er zijn echter wel bepaalde regels verbonden aan polygynie, deze betreffen huisvesting en de behandeling van vrouwen en hun seksuele rechten. De belangrijkste voorwaarde die de Koran stelt is, dat de man elke vrouw gelijk moet behandelen. Vaak gebeurt dit echter niet.

Polyandrie komt voornamelijk voor wanneer er weinig vrouwen in de groep zijn. Om het voortbestaan van de groep

te garanderen, krijgen de vrouwen meerdere mannen toegewezen. De Todas in India, (zijn) is het bekendste voorbeeld van een samenleving waar polyandrie voorkomt. Deze huwelijksvorm komt veel minder voor.

De bruidsprijs

Een huwelijk dient voornamelijk als een officiële verbintenis van twee families. Het feit dat in 80% van de samenleving de keuze van een huwelijkspartner niet aan een jongen of meisje zelf is, wordt door Eldering (2001) als gevolg gegeven. Het is namelijk een langetermijninvestering die goed doordacht moet zijn. In de meeste pre-industriële samenlevingen gaat een huwelijk gepaard met een bruidsprijs of een bruidsdienst. Een bruidsprijs wordt betaald aan de familie van de bruid, de man moet deze dus inbrengen. Voor de bruidsprijs is zijn familie verantwoordelijk. De hoogte verschilt per overeenkomst, hier wordt door twee afgezanten van de familie over onderhandeld. Soms wordt ook de bruidsprijs pas betaald als het eerste kind geboren is. Een bruidsdienst komt voor wanneer de familie van de man niet genoeg geld heeft. Dan moet de man de groep van de vrouw een dienst bewijzen doormiddel van bijvoorbeeld het werken op het land. Deze vorm komt niet zo heel vaak voor.

Voor mannen is stabiliteit van een huwelijk van groot belang. Hij verliest namelijk de kans op voortplanting als het

huwelijk ontbonden wordt. Hij heeft in de meeste gevallen ook nog een bruidsprijs betaald of een bruidsdienst gedaan. Vaak is zijn zus ook al uitgehuwelijkt, hij heeft dan al zijn kans verkeken om haar in te zetten bij een tweede huwelijk. Wel kan hij de bruidsprijs terugkrijgen, maar dan moet er aan een aantal voorwaarden zijn voldaan, bijvoorbeeld wanneer hij kan bewijzen dat zijn vrouw onvruchtbaar is (Universiteit Leuven, 2007).

We kunnen nu constateren dat er grote verschillen zijn in de samenlevingsvormen. Vooral tussen patriarchale- en matriarchale samenlevingen. Maar ook binnen de samenlevingsvormen zijn veel verschillen. Een nog veel grotere tegenstelling bestaat er met de westerse industriële samenlevingen. Omdat er veel verschillende culturen samenkomen in een land als Nederland, is het belangrijk dat we een beter beeld kunnen vormen van andere samenlevingen. Op deze manier kunnen we ons misschien beter inleven in de positie van vrouwen ten opzichte van mannen en andersom. Het zou een prettige ontwikkeling zijn als we dan ook minder snel zouden oordelen over anderen. Wat nu de ideale samenlevingsvorm is, is moeilijk te bepalen. We leven namelijk ieder op een andere manier, met verschillende idealen en normen. Belangrijk is dat we elkaar allemaal respecteren.

Suzan Hofhuis is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen.

Literatuur

Online Onderzoeken

Santen, J. & Schilder, K. (1994). Een verkenning in de Afrikanistiek. *Universiteit Leiden*. Geraadpleegd op Internet op 27 november 2007, ca. 13.00 uur via URL https://openaccess.leidenuniv.nl/dspace/bitstream/1887/4099/1/1255467_023.pdf.

Rapport

Valk, A.G.H. & Esveldt, I. & Henkens, K. & en Liefbroer, A.C. (2001). *Oude en nieuwe allochtonen in Nederland*. (rapport nr. W123). Den Haag: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.

Boeken

Eldering, L. (2006). *Cultuur en Opvoeding*. Rotterdam: Lemniscaat.

Internetpagina's

Wikipedia. (2007). Matrilineariteit. Geraadpleegd op Internet op 28 november 2007, ca. 14.55 uur van <http://nl.wikipedia.org/wiki/Matrilineair>

Wikipedia. (2007). Patrilineariteit. Geraadpleegd op Internet op 28 november 2007, ca. 15.00 uur via <http://nl.wikipedia.org/wiki/Patrilineariteit>

Auteur onbekend. (2007). Inleiding tot de sociale en culturele antropologie. *KU Leuven*. Geraadpleegd op Internet op 27 november 2007, ca. 12.00 uur via URL <http://student.kuleuven.be/~m0116700/japanologie/sem1/antropologie/Ruben%20-%20INLEIDING%20TOT%20DE%20SOCIALE%20EN%20CULTURELE%20ANTROPOLOGIE.doc>

Afbeeldingen

Afbeelding 1, *Prinses Irene School*, geraadpleegd op Internet op 7 december via URL <http://www.prinsesireneschooldenhaag.nl/cgi-oic/pagedb.exe/..%5C..%5Cuimages%5Cmulticulti.jpg>

Afbeelding 2, *Map source: Bethany World Prayer Center*, geraadpleegd op Internet op 7 december via URL http://www.joshuaproject.net/profiles/maps/m103079_cm.gif

-THEATER-

Een leuk intercultureel uitje naar het theater!

12 januari In de naam van de Vaders in Groningen

Locatie: Alfa-college, Dierenriemstraat 1 Groningen

Entree: Deze voorstelling wordt gratis aangeboden. Alle vaders en zonen worden uitgenodigd om samen of apart deze voorstelling te bezoeken.

Hoe is het om vader te zijn in Nederland in 2007?

Treed je in de voetsporen van je eigen vader?

Of doe je het anders dan hij?

Hoe is je relatie met je kind?

Hoe aanwezig is je afwezige vader?

Voor welke dilemma's zie je je als vader hier in Nederland geplaatst?

Afgelopen jaar is door het Laaks wijktheater de voorstelling 'In de Naam van de Vaders' ontwikkeld in samenwerking met Theater Pierrot, Mooi Laak (vadercentrum Adam) en stichting Stek (de Oase) Regisseuse Marlies Houtvast heeft met 13 mannen uit Laak vele gesprekken gehad over hoe de relatie met hun vader invloed heeft gehad op de manier waarop zij nu zelf invulling geven aan hun leven en het vaderschap.

Haar man Jos Bours, met wie zij zelf dertig jaar geleden het Utrechtse Stut theater (eveneens een wijktheater) oprichtte, heeft naar aanleiding van de interviews met deze mannen de tekst van 'In de Naam van de Vader' geschreven.

In het vadercentrum Adam stelde Marlies Hautvast alle bovenstaande vragen in het aan een Haagse vrachtwagenchauffeur, een Turkse kleermaker, een Soedanese advocaat, een Koerdische betonijzervlechter, een Irakese professor/doctor, een Surinaamse verpleger, een Haagse WAO'er, een Arubaanse elektricien, een Koerdische zoekende man, een Marokkaanse student, een Turkse tuinder en maatschappelijk werker, een gepensioneerde Hollandse buschauffeur, en een gepensioneerde Marokkaanse schoonmaker.

Dertien mannen-dertien zonen. Ieder met een onuitwisbare herinnering aan de sterke hand van hun eigen vaders. Zij zijn de spelers van dit stuk. Mannen zonder toneelervaring maar met een onmiskenbare eigenheid. Zij vertellen verhalen van pijn, trots, eenzaamheid, ontkenning en humor. (bron: <http://www.theaterpierrot.nl/>)

-BOEKEN-

Boekentips – Boekentips – Boekentips – Boekentips – Boekentips – Boekentips

Alle vogels hebben nesten. Nieuwe aandacht voor gezin en gezinshulpverlening.

Het gezin is weliswaar de belangrijkste samenlevingsvorm, maar de aandacht ervoor in politiek en samenleving was tot nu toe beperkt. Dat lijkt nu te veranderen. Nederland heeft nu een minister voor Jeugd en Gezin. Nieuwe aandacht voor gezin, opvoeding en gezinshulpverlening is hard nodig. In dit boek worden de vraagstukken verkend die hierbij niet gemist mogen worden. Behalve sociologische analyses is er aandacht voor de gevolgen van echtscheiding, de beleving van huwelijk en gezin in allochtone milieus, het gezin in het overheidsbeleid.

Over de relatie tussen ouders en kinderen is vandaag veel te doen. De problematiek van individualisering in de opvoeding, visies op veilige ouder-kind-hechting en oudercontact bij uithuisplaatsing komen in dit boek aan de orde. De titel van het boek verwijst naar een onontkoombaar sociaal feit: ieder mens heeft zijn of haar sociale basis in een gezinssituatie, alle begin van loyaliteit en identiteit. Dit boek is voortgekomen uit de kring van het lectoraat Samenlevingsvraagstukken van de Gereformeerde Hogeschool in Zwolle in samenwerking met de Christelijke Hogeschool Ede. (Bron: flaptekst).

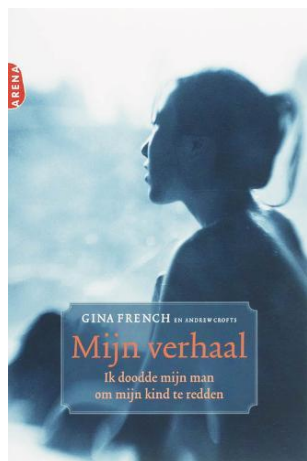

Redacteuren: Dekker, W.H. / Kuiper, R.

Prijs: € 14,90

ISBN: 9789058813428

Mijn verhaal. Ik doodde mijn man om mijn kind te redden.

Gina French werd geboren in een straatarm Filippijns gezin. Als kind droomt ze ervan om ooit een stenen huis voor haar familie te kunnen bouwen, een huis dat niet kan worden verwoest door tropische stormen. Haar zoektocht naar fortuin brengt haar naar alle uithoeken van de wereld, tot ze verliefd wordt op Paul, een Engelsman, en met hem trouwt. Samen gaan ze in Engeland wonen, en het sprookje lijkt compleet als hun zoon Michael wordt geboren. Maar al snel ontpopt Paul zich als een gewelddadige tiran. Vooral de kleine Michael moet het ontgelden, totdat Paul op een dag zó gewelddadig wordt dat Gina vreest voor het leven van haar zoon. Geheel overstuurd werpt ze zich op haar echtgenoot, terwijl ze keer op keer op hem insteekt met een mes...

Gina French werd in 1973 op het Filippijnse eiland Luzon geboren. Inmiddels is zij hertrouwd en woont ze samen met haar en zoon in Engeland. Andrew Crofts is een ervaren ghostwriter,

gespecialiseerd in het opschrijven van verhalen van mensen die in hun leven veel tegenspoed hebben gekend. (Bron: flaptekst).

Auteur: Gina French

Prijs: € 18,95

ISBN: 9789069747569

Nederland, tussen nut en naastenliefde

De Nederlandse cultuur, is dat puur een gevoel? Een fictie? Is het een klein aantal meningen die we ondanks alle verschillen met elkaar delen? Of is het meer dan dat? Dat zijn de intrigerende vragen die Arnold Enklaar in dit boek probeert te beantwoorden. Met scherpe observaties, een nuchtere analyse en met behulp van een ontzagwekkende hoeveelheid historische, sociologische en antropologische gegevens verschaft hij ons een verfrissende nieuwe kijk op de Nederlandse cultuur. Daarbij rekent hij af met tal van populaire meningen die de afgelopen dertig jaar opgang hebben gemaakt over Nederlandse eigenheid en integratie van vreemdelingen. Iedereen die zich met verstand van zaken in de discussie over normen en waarden en de multiculturele samenleving wil mengen, zou dit boek gelezen moeten hebben. (Bron: management.scriptum.nl).

Auteur: Arnold Enklaar

Prijs: € 27,50

ISBN: 9789055945238

Welk gezin past bij jou? Blauwdruk voor nieuwe gezinsvormen

Het traditionele kerngezin (twee volwassenen van verschillende sekse, die samenleven en samen kinderen hebben, die door hun beiden verwerk zijn) spreekt steeds minder mensen aan. Er wordt druk geëxperimenteerd met nieuwe vormen van samenwonen en -leven. Saskia Knaven schreef een inzichtelijk boek voor iedereen die op zoek is naar een gezinsstructuur en -cultuur die recht doet aan zijn of haar individuele leefomstandigheden. Ze ontrafelt hardnekkige mythen, stelt indringende vragen en geeft talrijke voorbeelden, die mede het antwoord bepalen op de vraag: welke gezinsvorm is voor mij het meest geschikt?

Het boek kent een overzichtelijke opbouw en voert de lezer stap voor stap door het grillige landschap van het moderne gezin. Knavens eerste boek, *Regel zelf je scheiding*, beschreef het proces van scheiden, met als doel een beter leven voor alle

betrokkenen na de scheiding.

Welk gezin past bij jou? beoogt veeleer (nieuwe) scheidingen te voorkomen, door het scheppen van relaties en gezinnen, waarbij de liefde de kans krijgt om de complexiteit en de hectiek van ons eenentwintigste-eeuwse leven te overleven. (Bron: Flaptekst)

Auteur: Saskia Knaven

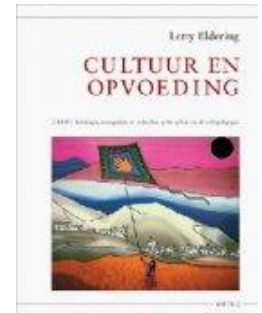
Prijs: € 14,90

ISBN: 9789068342116

WAT JE ALTIJD AL HAD WILLEN WETEN... OVER CULTUUR ÉN OPVOEDING

Recensie van het boek: Cultuur en opvoeding 'Interculturele pedagogiek vanuit ecologisch perspectief' van Lotty Eldering.

Yvonne Wijnja

De uitgebreide en volledig herziene druk van Lotty Eldering's boek is in 2006 uitgekomen. Eldering, voormalig hoogleraar interculturele pedagogiek aan de universiteit Leiden, bundelt in dit boek al haar onderzoeken over verschillende culturen die ze de afgelopen dertig jaar uit heeft mogen voeren. Dit doet zij vanuit een ecologisch perspectief. "Het ecologisch model gaat uit van het paradigma dat de omgeving van het gezin grote invloed heeft op de opvoeding en ontwikkeling van kinderen" (Eldering, 2006, p.14).

Uit haar onderzoeken blijkt dat cultuur absoluut een grote rol speelt in de opvoeding van kinderen. Kinderen van migranten worden namelijk niet-westers opgevoed, maar krijgen dezelfde normen en waarden en religie mee als hun ouders. Dit kan botsen met de westerse cultuur, als de kinderen hier naar school gaan en opgenomen worden in de samenleving. Uit haar onderzoeken blijkt dat dit vaak generaties lang een probleem blijft.

In dit boek worden verschillende culturen uitgebreid behandeld; de nadruk ligt op de Islamitische cultuur.

Cultuur en opvoeding begint met een inleidend hoofdstuk. Er wordt besproken wat interculturele pedagogiek precies inhoudt en er wordt aandacht besteed aan de uitgangspunten en de opzet van het boek. De volgende drie theoretische perspectieven worden in het boek gehanteerd: ecologisch perspectief, acculturatie en het historisch perspectief. Na deze inleiding worden de belangrijkste allochtone groeperingen in Nederland beschreven, namelijk Surinamers, Turken en Marokkanen. Zowel hun voorgeschiedenis als de demografische kenmerken worden kort behandeld. De onwetende lezer die Marokkanen en Turken over één kam scheert, zou na het lezen van Eldering's boek hier niet meer over kunnen spreken. Onder het kopje "demografie" wordt ook over andere allochtone groepen gesproken, wat mijns inziens niet volstrekt relevant is. In de verdere beschrijving van het boek wordt er namelijk weinig tot geen aandacht aan geschonken.

Vervolgens wordt het theoretische kader van het boek uiteengezet. Hier bespreekt

Eldering het ecologisch model van Bronfenbrenner (1977) en de "developmental niche" van Harkness en Super (1986). Bronfenbrenner gaat uit van vier soorten systemen, namelijk het microsysteem, het mesosysteem en het exosysteem en macrosysteem. Onder het microstysteem valt het gezin. De daarop volgende systemen vormen een steeds grotere kring om het gezin heen. Onder macrosysteem wordt de cultuur verstaan. Wat Bronfenbrenner (1977) met dit systeem duidelijk maakt is dat wat zich bevindt op macroniveau van invloed is op microniveau. Met andere woorden, cultuur heeft invloed op het gezin. Cultureel antropoloog Harkness en psycholoog Super (1986) hebben een aanvulling gemaakt op het sociaal ecologisch netwerk. Zij hebben de "developmental niche" ontwikkeld. De "developmental niche" bestaat uit drie subsystemen, te weten "settings", "psychologie van ouders" en "gewoonten - verzorging - opvoeding", die gezamenlijk de context van het opgroeiende kind bepalen (Eldering, 2006).

Na dit theoretisch kader wordt er gesproken over religie. Hierin worden de islam en het hindoeïsme besproken. Dit zijn de twee grootste godsdiensten waarop de niet-westerse culturen zijn gebouwd. De paragraaf over de Jihad (heilige oorlog/gewapende strijd) is beangstigend om te lezen. Het is naar mijn mening moeilijk te bevatten dat groepen mensen willen sterven voor hun geloof.

Verder worden er onderwerpen behandeld die buiten het gezin vallen. Het gaat hier om onderwijs, arbeid en inkomen, huisvesting en politieke rechten.

Hierna worden de aspecten van crossculturele verschillen in opvoeding beschreven. De "zesculturenstudie" die Eldering in deze context bespreekt, geeft geen verrassende resultaten wanneer men het nieuws volgt. Uit de studie komt onder andere naar voren dat er tussen culturen grote verschillen bestaan in opvoeding. Dit gegeven is niet nieuw voor mij.

Vervolgens wordt de opvoeding van allochtone gezinnen in Nederland beschreven. De nadruk ligt op verschillen met westerse opvoeding. Daarnaast worden de relaties tussen ouder en kind besproken. Kinderen groeien namelijk op in een westerse cultuur buiten de deur, maar leren binnenshuis andere normen en waarden. Naast deze onderwerpen wordt ook de achterstand op het gebied van educatie uitgediept en worden mogelijke (al bestaande) oplossingen aan gedragen (Voor- en vroegschoolse educatie en het Opstap-experiment). Bovendien wordt de adolescentieperiode van jongeren in een niet-westerse cultuur (of beter gezegd: de afwezigheid hiervan) uitgelegd. Hoe wordt er omgegaan met seksualiteit, relaties, huwelijk en wat is de positie van de jongeren in het onderwijs?

In verband met de adolescentieperiode wordt tenslotte gesproken over de risicofactoren en probleemgedrag van allochtone jongeren. Dit gedeelte over adolescentie is erg psychologisch en sociologisch gericht.

Opinie

Het boek is qua structuur helder opgebouwd. De hoofdstukken beginnen met een korte inleiding van het onderwerp en dit wordt vervolgens uitgewerkt in verschillende paragrafen en subparagrafen. Ieder hoofdstuk eindigt met een conclusie. De blauwe kaders die gemiddeld zeven keer per hoofdstuk voorkomen, bevatten vooral extra informatie over een bepaald onderwerp. Gedacht kan worden aan een persoonlijk verhaal van een persoon of familie, maar ook aan achtergrondinformatie. Door de persoonlijke verhalen krijgt het boek naar mijn mening meer diepgang. Ook al zijn de verhalen soms hartverscheurend -bijvoorbeeld het verhaal over de 14-jarige Khadija, die een zelfmoordpoging doet na aanleiding van een uithuwelijking (Eldering, 2006, pag. 239-240)- het maakt het boek realistischer. De passages die je leest zijn soms moeilijk te bevatten, zeker gezien vanuit westerse ogen. Verhalen over meisjesbesnijdenis, uithuwelijking, vrouwen die gestraft worden als ze ongetrouwd zwanger raken (waar zijn de mannen in deze verhalen!) en ga zo maar door. In Nederland komen deze onderwerpen vaak in het nieuws (meisje van zeventien wordt gestenigd omdat zij wil trouwen met een jongen met een ander geloof (Trouw, 21-05-2007)), maar omdat ze in het nieuws vaak als feiten worden gepresenteerd wordt het niet persoonlijk. In *Cultuur en opvoeding* is dit juist wel het geval en dat vind ik een goede benadering.

Wat erg goed aan dit boek is, is de manier waarop Eldering de relaties tussen de personen in het gezin bespreekt. Ze vertelt hoe in andere culturen de rollen zijn verdeeld tussen man en vrouw, en wat van de verschillende seksen verwacht wordt en op welke leeftijd. Er wordt besproken hoe men een relatie aangaat (vaak door uithuwelijking). Ze beschrijft dit op zo'n manier dat men zich goed kan inleven in de situatie.

Het boek is volgens de achterflap bedoeld als studieboek voor pedagogiekstudenten en leraren, maar

ook aantrekkelijk voor een breder publiek. Deze laatste groep trek ik een beetje in twijfel. Hoewel dit boek goed te lezen en zeer informatief is (en waarschijnlijk ook niet heel onbekend qua stof – wie de krant leest zou toch redelijk op de hoogte moeten zijn) wordt er toch veel jargon gebruikt. Wat niet zozeer storend is, maar wel opvalt, is dat veel woorden komende uit de Engelse taal niet zijn vertaald in het Nederlands. Woorden als: "Learning by doing" (Eldering, 2006 pag. 168), "avoidance relationship" (Eldering, 2006, pag. 220) lijken nu niet zo heel moeilijk te vertalen, maar worden wel zo gelaten.

In het boek wordt veel teruggekoppeld, en dan vooral naar het hoofdstuk religie. Geloof bepaalt voornamelijk de cultuur van islamitische landen. Deze terugkoppeling gebeurt in de meeste gevallen alleen door een verwijzing naar een eerder of later hoofdstuk. Ook al is deze verbinding tussen de hoofdstukken aanwezig, het lijkt alsof de hoofdstukken erg op zichzelf staan en geen overkoepelend geheel vormen. In hoofdstuk drie wordt bijvoorbeeld het theoretisch kader uitgelegd. Wanneer dit betreffende hoofdstuk niet opgenomen was in *Cultuur en opvoeding*, had de lezer waarschijnlijk geen idee gehad van een overkoepelend perspectief. In de rest van het boek komt het theoretisch kader niet erg duidelijk naar voren.

In verband met de terugkoppeling naar andere hoofdstukken noem ik hier ook een aantal woorden die niet iedere keer uitgelegd worden. Woorden als MENA-culturen en "schaking" worden slechts één keer uitgelegd, en worden daarna als bekend verondersteld. Als het boek van voor naar achter gelezen wordt, hoeft dat niet een probleem te zijn, maar

wanneer het echt als naslagwerk gebruikt wordt, is dat een gemis.

In hoofdstuk één wordt gesproken van een vergelijkend perspectief. Een prominent punt van kritiek is dat juist dit vergelijkingsmateriaal eerder niet dan wel wordt genoemd. Een voorbeeld hiervan is te vinden in hoofdstuk zes. Eldering beschrijft hier twee onderzoeken, namelijk de "zesculturenstudie" en een onderzoek over de opvattingen van ouders over de waarde en rol van kinderen (parental belief systems) in verschillende landen. Eldering bespreekt vervolgens hoe kinderen in niet-westerse culturen worden opgevoed, maar steekt dat niet af tegen de westerse cultuur. Dit is betreurenswaardig te noemen. In het tweede onderzoek, uitgevoerd in de jaren tachtig in gedeeltes van Azië, Turkije, de Verenigde Staten en Duitsland, worden alleen de resultaten van Turkije gegeven. Begrijpelijk is dat Azië overgeslagen wordt, maar de Verenigde Staten en Duitsland, als westerse culturen, lijken toch relevant.

Conclusie

Mijn opinie over dit boek is eerder positief dan negatief te noemen. Het is zeer informatief en bruikbaar als naslagwerk en studieboek. Hier moet wel bij vermeld worden dat veel van de behandelde thema's van dit boek regelmatig in het nieuws zijn. Eldering diept veel onderwerpen uit, zoals hoe de relaties in een niet-westers gezin zijn, wat het interessant maakt voor de lezer. Ook de persoonlijke verhalen maken dat het boek diepgang krijgt. Spijtig is dat er niet altijd vergelijkingsmateriaal aanwezig is en dat het paradigma van waaruit ze schrijft niet altijd goed uit de verf komt. Ondanks dit alles is het de moeite waard om te lezen.

Yvonne Wijnja is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen.

Literatuur:

Internetsites

Buitenlandse redactie (2007). Steniging Koerdisch meisje als protest op internetsite. *Trouw*, 21 mei 2007. Opgeroepen op 28 november 2007, ca. 20.15 via URL: http://www.trouw.nl/hetnieuws/wereld/article715680.ece/Steniging_Koerdisch_meisje_als_protest_op_internet_site

Suvaal, Marc (2002, 2006). Illustratie voorkant boek "Eldering, Lotty (2006). *Cultuur en opvoeding. Interculturele pedagogiek vanuit ecologisch perspectief* (vierde druk). Rotterdam: Lemniscaat." Opgeroepen op 28 november 2007, ca. 20.00 via URL:
<http://www.lemniscaat.nl/dynamic/boekdetails.php?isbn=9789056378493>

Boek

Eldering, L. (2006). *Cultuur en opvoeding. Interculturele pedagogiek vanuit ecologisch perspectief* (4e druk). Rotterdam: Lemniscaat.

WORD NU ABONNEE EN ONTVANT EEN GRATIS WELKOMSTGESCHENK

NTN Post
Port Betaald.

Kinderen Wereldwijd
-Het Kind in het Gezin-
Uitgeverij Letters
Antwoordnummer 1234
1234 AZ Groningen

Hier vouwen.

☐ Ja, ik wil mij abonneren op **Kinderen Wereldwijd** en betaal voor het eerste halfjaar €25,50 + ik ontvang gratis een welkomstgeschenk t.w.v. €15,-.

Naam : _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Telefoonnummer: _____

(Post)bankrekeningnummer: _____

Datum: _____ Handtekening: _____

☐ Ja, ik wil via e-mail op de hoogte gehouden worden van het laatste interculturele nieuws.
Emailadres: _____

Het abonnement geldt voor het eerste halfjaar. Daarna wordt per half jaar een bedrag van €35,- in rekening gebracht per automatische incasso. De eerste Kinderen Wereldwijd wordt bezorgd binnen drie weken na ontvangst van deze bon. Prijswijzigingen voorbehouden. Opzegging moet voor 2 maanden voor het aflopen van het half jaar schriftelijk worden doorgeven. In België gelden andere tarieven: bel voor actuele tarieven naar: 070-1234567.

Met het invullen van bovenstaand formulier gaat u akkoord met de algemene voorwaarden, te vinden op:

www.kinderenwereldwijd.nl.

EEN MULTICULTURELE FIETSTOCHT

Dorinde Jansma en Trynke Keuning

Multicultureel Vrouwencentrum Jasmijn is een 'plek waar vrouwen met verschillende achtergronden en culturen elkaar ontmoeten en waar hen de gelegenheid wordt geboden om uit hun isolement te komen en contacten op te bouwen.'¹ Het centrum biedt veel verschillende cursussen en projecten aan: één daarvan is het **fietsvriendinnenproject: migranten leren fietsen van Nederlandse vrouwen. Ter afsluiting van dit project werd er een fietstocht georganiseerd. In het kader van Interculturele pedagogiek en relaties binnen het gezin leek het ons leuk om mee te fietsen en eens met deze vrouwen in gesprek te gaan over hun kijk op relaties binnen het gezin.**

Woensdagochtend 09.00 uur staan we voor het gebouw waar het moet zijn. Als we binnen komen is meteen duidelijk dat we goed zitten. Allemaal vrouwen van verschillende culturen lopen er rond. Behalve de fietstocht is er die ochtend ook een verwendag, computerlessen en iedereen is welkom om een bakje koffie te drinken. De kinderen worden bij de oppas van het centrum gebracht zodat de vrouwen wat tijd hebben voor zichzelf. Het gebouw ziet er mooi uit, er is een receptie, verschillende zaaltjes, een bibliotheek, een ontmoetingsplaats en verscheidene kantoortjes voor de medewerkers.

Na wat koffie en thee kan de fietstocht beginnen. Helaas is de opkomst niet heel groot: Fatima oorspronkelijk uit Marokko en Angel uit Hong Kong hebben net leren fietsen, daarnaast fietsen er nog twee Nederlandse vrouwen mee. Het fietsen valt nog niet mee! Na de eerste bocht valt Fatima met de fiets en durft ze niet meer verder: "Het is zo druk in de stad, ik heb geoefend op zondag, dan is het rustig en gaat het goed, maar nu lukt het niet". Gelukkig kan ze achterop en kunnen we weer verder. Na een fietstocht door het mooie Groningen komen we aan bij een buurtcentrum in Helpman, hier krijgen we een cursus voetenverzorging. Als we rustig met ons voeten in een voetenbadje zitten, hebben we het met Fatima over haar inburgeringcursus, ze woont nu 3 jaar in Nederland en spreekt goed

Nederlands. In januari moet ze waarschijnlijk de toets doen, nu schrijft ze elk woord op wat ze nog niet kent: eelt, likdoorn, en wat betekent pedagogiek eigenlijk?

Na een uurtje zijn alle voeten weer 'zo goed als nieuw' en maken we ons klaar voor de terugweg. Tijdens het fietsen vragen we Fatima wat er nog meer voor verschillen zijn tussen Marokko en Nederland (behalve de kou); in Marokko komt er altijd wel iemand op visite, je gaat thee drinken met vriendinnen, familie komt langs, het is er altijd gezellig. In Nederland is iedereen altijd alleen! Ze vindt het ook gek dat iedereen als ze 18 jaar zijn het huis uit gaan: "bij ons ga je pas het huis uit als je gaat trouwen".

Eenmaal weer aangekomen bij de Jasmijn staat er een heerlijke lunch op ons te wachten. Soep met broodjes gezond. Ook nu weer is het duidelijk dat het centrum multicultureel is: op tafel ligt gewoon bestek naast Chinese stokjes. Angel eet zelfs soep met de stokjes! Na de lunch spreken we nog even met de coördinator van Jasmijn: Patricia, een gezellige Surinaamse vrouw. Ze is alweer druk bezig met het activiteitenprogramma voor volgend jaar. 'Vrijwilligers zijn altijd welkom!' zegt ze, en we worden uitgenodigd voor de Soos elke laatste vrijdagavond van de maand. Daarna nemen we afscheid.

De Jasmijn is een zeer bijzondere plek waar heel veel culturen samen komen, iedereen helpt elkaar en heeft plezier, wij zijn weer een ervaring rijker!

¹ www.jasmijn.info

NAAM: FATIMA

Geboorteland: Marokko, is nu bijna 3 jaar in Nederland.

Geloof: Moslim, haar man is Katholiek.

Gezin: Getrouwd met Nederlandse man, geen kinderen. Wil later wel kinderen.

Zijn er verschillen tussen de Nederlandse en de Marokkaanse opvoeding? 'In Nederland moet moeder luisteren naar kind en in Marokko luistert kind naar moeder' Kinderen hebben meer respect voor ouders dan in Nederland. Pas bij trouwen verlaten de kinderen het ouderlijk huis. Vader en moeder zijn even belangrijk in

Marokko. Moeder werkt thuis. Volgens Fatima wordt Marokko steeds 'vrijer' en daar is ze erg blij om.

NAAM: PATRICIA

Geboorteland: Suriname, in nu bijna 21 jaar in Nederland.

Beroep: Ze is coördinator van de activiteitencommissie bij het multicultureel vrouwencentrum Jasmijn. Het fietsvriendinnenproject is dit jaar nieuw, landelijk ingevoerd.

Zijn er verschillen tussen de Nederlandse en de Surinaamse opvoeding? De Surinaamse mensen hebben eenmaal in Nederland snel de Nederlandse opvoeding overgenomen. In Suriname zelf is de opvoeding strenger,

kinderen moeten meer toestemming vragen. Juist de moeder is belangrijk in het gezin. Vaak hebben moeders ook nog een baan. Er zijn veel eenoudergezinnen in Suriname, moeder met kinderen. Mannen gaan van vrouw naar vrouw. Oma woont vaak ook nog in huis.

● ● ●
Leuke links:

Op www.jasmijn.info vindt je meer informatie over het multiculturele vrouwencentrum Jasmijn

Lijkt het je leuk om mee te doen aan het project fietsvriendinnen en Nieuwe Nederlanders te leren fietsen? Kijk dan op www.fietsvriendinnen.nl

Test jezelf en doe de inburgeringtest:
<http://www.teleac.nl/nationaleinburgeringtest/>

OP DE VLUCHT VOOR EERWRAAK

RECENSIE OVER HET BOEK AYŞE

VERA KUIPER

Kiezen. Elke dag maken we keuzes; over alledaagse dingen: wat doe ik op mijn brood, neem ik de bus of de trein, wat kijk ik op de televisie en keuzes over zaken die gaan over de lange termijn: wat ga ik studeren, koop ik die mooie villa? En soms, soms maken we keuzes die ons hele leven veranderen, onmogelijke keuzes, die je eigenlijk niemand wil laten maken. Ayşe moet zo'n keuze maken. Kiest ze voor haar familie en daardoor voor het gearrangeerde huwelijk met haar neef, of kiest ze voor haar geliefde Oliver, de Duitse jongen van wie ze houdt?

Het boek Ayşe is geschreven door Isabella Kroth. Of zij en Ayşe één en dezelfde persoon zijn, wordt niet duidelijk in het boek. Wel is het boek in dagboekvorm geschreven waardoor de indruk wordt gewekt dat Ayşe zelf de auteur is. Het boek is vlot geschreven en daardoor makkelijk te lezen.

In het begin van het boek geeft Ayşe een korte schets van haar situatie. Ze vertelt over haar familie en haar ongelukkige jeugd; hoe haar moeder haar altijd sloeg en dat ze nauwelijks vrijheid had.

Gelukkig mocht ze na haar middelbare school, een opleiding tot verpleegster volgen en daar ontmoette ze de Duitse Oliver. Door flashbacks in het boek kom je te weten hoe hun relatie is ontstaan en hoeveel moeite ze moesten doen om elkaar te zien. De relatie moest absoluut geheim blijven, want Ayşe's ouders zouden het nooit goed vinden als hun perfecte dochter een relatie met een Duitser had. Voor haar familie houdt Ayşe de schijn op dat ze met haar neef wil trouwen en doet ze netjes wat haar

gezegd wordt, maar van binnen is ze diep ongelukkig.

Als Ayşe klaar is met haar studie besluit ze om met Oliver te gaan samenwonen. Tijdens de bruiloft vlucht ze naar München, waar Oliver een appartement heeft. De vlucht verloopt, dankzij zorgvuldige planning, voorspoedig en ze begint een nieuw leven.

Ze is gelukkig, samen met Oliver, maar op een dag gaat het mis. Haar vader, broer en neef staan op de stoep, ze zijn er achtergekomen waar ze woont. Ayşe wordt geschopt en geslagen en onder dwang meegenomen naar haar ouderlijk huis. Ook Oliver loopt gevaar. Ayşe's familie heeft gedreigd zijn familie te vermoorden als hij contact zoekt met Ayşe. Stiekem heeft Oliver toch de politie gebeld en die nemen Ayşe mee naar het bureau.

Ayşe komt uiteindelijk terecht in een blijf-van-mijn-lijf huis, waar ze veilig is voor haar familie. Ze maakt nieuwe vrienden en leert om niet meer bang te zijn voor haar familie. Na een aantal weken mag ze pas weer contact zoeken met Oliver. Ook belt ze haar ouders, met de hoop tot verzoening te komen, maar deze zijn hiertoe niet bereidt. Ayşe verandert daarom haar identiteit en kan zo beginnen aan een nieuw leven. Een leven zonder angst, een gelukkig leven samen met Oliver.

Achtergrond

Ayşe is een meisje van Koerdische afkomst. Haar ouders zijn wegens geloofsovertuigingen gevlucht uit Turkije naar Berlijn, Duitsland. Haar ouders behoren namelijk tot de Jezidi's, een kleine religieuze gemeenschap binnen het Koerdische volk. Aangezien het overgrote deel van de Koerden moslim is, worden Jezidi's in Turkije niet geaccepteerd. Veel Jezidische families zijn naar Duitsland gevlucht en vormen daar een kleine, gesloten gemeenschap; één grote familie^a.

Jezidi's (yazidi, yezidi) zijn aanhangers van een geloofsovertuiging waar men elementen van christelijke, islamitische, heidense en andere oosterse geloven in terug kan vinden. Het combineren van verschillende uiteenliggende of tegengestelde religies en geloven wordt ook wel syncretisme genoemd^b. Het

jezidisme is één van de oudste geloven van het Midden Oosten en is ontstaan voor andere religies zoals het christendom en de islam. De Jezidi's hebben één god, de Xwenda ("zichzelf-schepper")^c. Deze communiceert via zijn hoofdengel, gesymboliseerd als een pauw, met de gelovigen (vergelijkbaar met een profeet)^d.

*De Pauwenengel, de hoofdengel*²

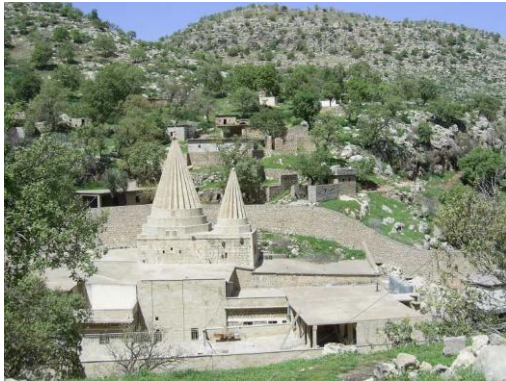
Het jezidisme is een Koerdische volksreligie; gelovigen spreken en bidden in het Koerdisch. Er is geen schrift, alle tradities worden van mond tot mond overgedragen. Binnen het geloof heerst een soort kastenstelsel, waarbinnen bepaalde families meer aanzien hebben als anderen. Daarnaast is het jezidisme endogaam: je kunt niet aftreden of toetreden tot het geloof; je wordt geboren als Jezidi en dat blijf je tot je dood^a.

Bidden

De Jezidi's bidden vijf keer per dag (net als de moslims); 's ochtends vroeg, bij zonsopkomst, 's middags, 's avonds en bij zonsondergang. Er wordt gebeden richting de zon, maar 's middags richting de heilige stad Lalish (Irak)^d. In deze stad staat de heilige tempel Lalesa Nurani. De tempel is tevens het graf van Sheikh Adfi, de stichter van het jezidisme. Hij schreef twee boeken;

²www.azady.nl/readarticle.php?article_id=86

Mishefa Res en Kiteba Cilwe, die aan de grondslag liggen van het geloof^b.

De tombe van Sheikh Adfi in Lalish³

Huwelijk

De Jezidi's hebben een aantal taboes wat betreft puurheid. De belangrijkste betreft de puurheid van het eigen ras. Het is verboden om met mensen van andere geloven, culturen en rassen te trouwen. Hierdoor blijft het volk zuiver zijn alle kinderen die worden geboren ook weer Jezidi's (etnische endogamie)^e. Een gevolg van deze eis is dat er nauwelijks getrouwd wordt vanuit liefde; huwelijken worden gearrangeerd en er wordt alleen gekeken naar de raszuiverheid, familienaam en grootte van de bruidsschat. Mocht een Jezidi toch met iemand van een ander geloof of ras willen trouwen, dan wordt dit door de familie gezien als schending van de familie-eer. Wordt de eer geschonden, dan kan uitsluiting ("doodzwijgen") van de familie een gevolg zijn, maar er zijn ook ergere gevallen bekend van eerwraak^a.

Gezinsleven

Om dat gezinnen niet ontstaan vanuit liefde, is de sfeer binnen gezinnen niet altijd even goed. De man is het hoofd van het gezin en regelt alle belangrijke zaken; financiële zaken, huwelijken, etc. De vrouw is daarentegen de baas in huis en bepaald de dagelijkse gang van zaken. De kinderen moeten gehoorzaam zijn en doen wat hun ouders zeggen. De

man bemoeit zich nauwelijks met zijn kinderen, zolang ze zich maar houden aan de Jezidische normen en waarden. Meisjes hebben binnen het gezin een andere positie als jongens. Meisjes moeten bijvoorbeeld altijd worden begeleid door een mannelijk familielid (broer, oom), als ze naar buiten willen. Wat betreft huwelijk zijn ze wel gelijk; ook jongens mogen niet trouwen met iemand buiten het geloof^a.

Mening

Het verhaal van Ayşe is één van de vele verhalen over eerwraak. Er zijn overal ter wereld meisjes die in bang zijn voor hun familie, die geen vrije keuze hebben wat betreft de liefde. Ayşe zelf zegt in het boek dat dit niets te maken heeft met het geloof, maar met de normen en waarden binnen de familie.

Ikzelf ben het hier niet helemaal mee eens. Het jezidische geloof wil het ras puur houden en dus mag er alleen maar binnen de gemeenschap worden getrouwd. Een logisch gevolg hiervan is dat het verboden is om met iemand van een andere cultuur te trouwen; Ayşe mag dus niet met Oliver trouwen. Dit wordt voorgeschreven door het geloof en wordt door strikte aanhangers dus gevolgd.

Daarnaast heeft Ayşe het over ouders die hun religie verkiezen boven het leven van hun eigen dochter. Dit klopt naar mijn inzicht ook niet helemaal, want de ouders willen, wat in hun ogen het beste is, voor hun dochter. Ze weten niet anders dan dat een huwelijk wordt gearrangeerd en dus handelen ze naar wat zij het beste vinden. Dit strookt niet met de Westerse denkbeelden, maar dan is het dus niet meteen slecht.

Dit laatste is ook waar het boek de meeste nadruk op legt; het verschil tussen het jezidisme en de Westerse normen en waarden. Vanuit een Westers oogpunt lijkt het jezidisme inderdaad een verschrikkelijk geloof, met rare ideeën over raszuiverheid; vergelijkbaar met Hitlers ideeën over Arische ras.

De familie van Ayşe leeft de regels van het geloof erg strikt na, dus je krijgt alleen maar een uiterste te zien; er zijn waarschijnlijk heel veel mensen die veel minder extreem zijn. Het is makkelijk om aanhangers van een geloof over één kam

³<http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:Lalish.jpg>

te scheren (denk ook aan uitspraken als: "alle moslims zijn terroristen"), maar iedereen is anders en iedereen gelooft anders.

Conclusie

Het is niet mijn bedoeling om eerwraak goed te keuren, want het blijft een verschrikkelijk probleem. Nee, het gaat mijn erom hoe het verhaal wordt verteld: op een eenzijdige manier, die prima past in de Westerse stereotypen.

In Westerse landen is er al grote afkeer van de barbaarse religies uit het Midden Oosten en na het lezen van dit boek zullen veel mensen in hun gelijk worden bewezen. Het is een interessant en indrukwekkend boek om te lezen, maar het voegt niks toe; het is gewoon weer het zoveelste verhaal over eerwraak.

Vera Kuiper is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen

Noten

[a] Boek "Ayşe"

[b] Wikipedia

[c] Kurdisch Institute

[d] www.answers.com

[e] Eldering 2006: 225,226

Literatuur

Internetpagina's

Informatie over de Jezidische traditie, opgeroepen op 26, 27 november 2007, van Wikipedia:
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Jezidi's> - 26, 27 november 2007 half 2

Informatie over Syncretisme, opgeroepen op 26 november 2007, van Wikipedia:
http://nl.wikipedia.org/wiki/Syncretisme_%28religie%29

Informatie over de Jezidische traditie, opgeroepen op 26, 27 november 2007, van Koerdisch instituut van Brussel: <http://www.kurdishinstitute.be/page.php?ID=325>

Informatie over de Jezidische traditie, opgeroepen op 27 november 2007, van Answers:
www.answers.com/topic/yazidi

Illustratie Pauwenengel, opgeroepen op 27 november 2007, van Azady:
www.azady.nl/readarticle.php?article_id=86

Illustratie tombe Sheikh Adfi, opgeroepen op 27 november 2007, van Wikimedia:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:Lalish.jpg>

Boek

Kroth, I. (2005) *Ayşe*, Baarn: de Kern

Eldering, L. (2006) *Cultuur en opvoeding*, Rotterdam: Lemniscaat.

Antwoorden Test Jezelf (p. 49-50)

Antwoorden: 1b; 2a; 3a; 4c; 5a;
6c; 7a,b,c; 8a; 9c; 10a; 11c; 12a.

TWEE SYRISCHE VROUWEN OVER...

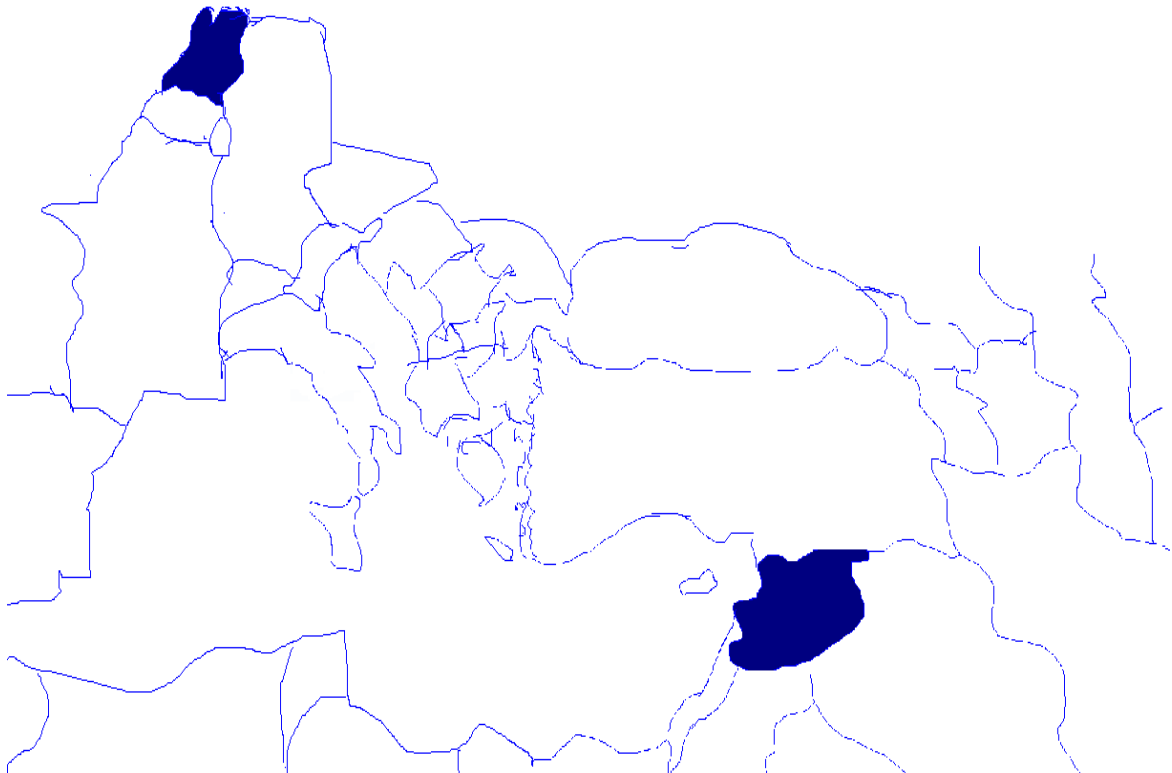
relaties in het gezin, vroeger en nu.

Dorinde Jansma

Ze woont in een tussenwoning die onverwacht stijlvol is ingericht. Alles in felroze en lichtgroen. Aan de wand 'onze Jezus' en een aantal schilderijen, waarvan later bleek dat ze gemaakt waren door haar man. Rania, 31 jaar, orthodox christen, en sinds 11 jaar een Syrische vrouw in Nederland. Ze is getrouwd en heeft een dochter.

Een paar straten verderop, in een vergelijkbaar huis, woont Hanan met haar gezin. Wanneer ik binnenkom zit een jongentje op een gigantische bank met koptelefoon voor de televisie. Zijn moeder, 35 jaar, is een samenwonende moslima. Ze heeft twee zoons en een orthodox christelijke 'vriend'. Ook zij is sinds 9 jaar een Syrische vrouw in Nederland.

Met beide Syrische vrouwen heb ik gesproken over relaties in hun huidige gezin in Nederland en in hun gezin van oorsprong.

Illustratie: Dorinde Jansma

Gezin waarin de vrouwen zijn opgegroeid

Taak/rollenverdeling

Een van mijn eerste vragen was die naar de taak/rollenverdeling in het gezin van oorsprong. Verbazingwekkend spontaan begonnen de vrouwen aan hun verhaal, wat trouwens in beide gesprekken zo zou blijven. Rania woonde in Syrië met haar ouders, twee broertjes en zusje. Haar moeder deed alles

thuis, omdat haar vader in Saudi-Arabië werkte. In de zomervakanties kwam hij terug naar huis. In hun cultuur is de vader de baas in huis, vooral wat geld betreft. Rania hoorde dus alles aan haar vader te vragen, terwijl ze normaal altijd naar haar moeder toeging. Af en toe gaf dit conflicten. Ook voelde ze enige afstand tot haar vader wanneer hij weer thuis was.

De ouders van Hanan zijn overleden toen ze nog jong was. Haar oudste broer en zus

hebben haar opgevoed. "Mijn vader werkte, hij was een rechter. Mijn moeder werkte niet, zij was huisvrouw. Zij zorgde voor ons en later mijn broers en oudste zus."

Belangrijke waarden

Rania vertelt dat het in haar cultuur heel belangrijk is om respect te hebben voor oudere mensen. Elkaar helpen en niet liegen waren eveneens belangrijke waarden in haar gezin. Hanan werd geleerd dat ze een goed mens moest zijn in de samenleving. Goed doen voor jezelf en iedereen: helpen, niet liegen, niet stelen.

Het christendom had een prominente plek in het gezin van Rania. Bij Hanan waren ze liberale moslims. "We waren en zijn modern en open."

Onderwerpen van gesprekken

Na enig nadenken en vele voorbeelden van mijn kant kwam er antwoord op mijn vraag naar de onderwerpen van gesprekken in het vroegere gezin. Rania en haar moeder praten overal over. Haar moeder was de beste vriendin van de kinderen. Met haar vader was het contact anders. "Natuurlijk heel netjes en beleefd, mooie relatie. Maar niet als vriend, niet als moeder." Bij Hanan thuis praten ze ook over alles: eten, kleren, politiek, film etc. Met haar zussen was ze meer intiem dan met haar broers.

Tevredenheid met de situatie vroeger. Wat had beter gekund?

Het eerste wat in Hanan opkwam was de strengheid van de scholen. Scholen waren in Syrië gericht op kennis, de gevoelens van een kind waren onbelangrijk. Verder vertelde Hanan over de scheiding tussen man en vrouw. "Ik herinner, een jongen gaf mij een briefje toen hij langs mijn school liep. En de juf heeft mij gezien en strafte mij. Dat was verboden, dat was erg!" Ze vindt het jammer dat Syrië weinig democratisch en vrij is. Er bestaat niet alleen een scheiding tussen jongens en meisjes, maar ook tussen leerkrachten/ oude mensen en leerlingen/ jonge mensen. Haar eigen gezin beschouwt Hanan als modern en democratisch. Toch was ook haar gezin niet helemaal vrij in het uiten van gevoelens naar elkaar.

Huidige gezin

Beide vrouwen ontvangen binnen twee jaar de Nederlandse nationaliteit. Thuis praten ze

Syrisch. De zoons van Hanan praten echter onderling Nederlands, vertelde ze lachend. Hanan haar jongste zoon zit in groep 7, haar oudste zoon doet de tweede klas van het gymnasium. Hanan heeft aan de universiteit gestudeerd en haar vriend is ingenieur. Ze hebben elkaar leren kennen tijdens hun studie in Moskou en zijn sindsdien bij elkaar.

Rania haar dochter zit in groep 3 van de basisschool. Rania loopt stage in een bruidswinkel en volgt de opleiding modetechniek op MBO1 niveau. Haar man volgt de opleiding

MBOHotelmanagement. Ze

hebben elkaar in Syrië leren kennen via de kerk.

Waarde van kinderen

Eldering (2006) bespreekt een crossculturele studie⁴ naar de waarde van kinderen. Op mijn vraag naar de waarde van kinderen werd met verbazing gereageerd. Rania: "Elke vrouw op de wereld droomt om moeder te zijn. En moeder geworden, jij voelt jij hebt een stuk van jouw lichaam gegeven. Jij voelt, dat is ik. Dat is belangrijk." Hanan denkt ook dat iedere vrouw kinderen wil, daar denk je niet over na.

Taak/rollenverdeling

Wanneer ik naar een beschrijving vraag van de huidige taak/rollenverdeling vertelt Rania: "Ik zorg alles in thuis, mijn man minibetje helpen. Hij heb niet zoveel geduld met kinderen." Een vader moet wel goed contact hebben met de kinderen, meent Rania. "Ik hou als de kinderen vriend zijn met de vader. Dat is heel belangrijk." Hetzelfde geldt voor de moeder.

Hanan zorgt ook voor de kinderen en het huishouden. Haar man werkt, dus hij heeft weinig tijd. Ook zei ze: "Arabische mannen zijn niet gewend aan huishouden." Een vader moet zich volgens Hanan vooral goed gedragen, omdat kinderen hem imiteren. Ook onbewust. Als ouders hun kind iets willen leren, dan moeten ze dat in hun gedrag laten zien. "Moeder is anders in de relatie met kinderen. Het is meer gevoelige dingen, meer intiem." Ze geeft daarbij aan dat de moeder dichterbij het kind staat dan de vader.

Belangrijke waarden

De waarden die Rania en Hanan opnoemen lijken op de belangrijke waarden in het gezin

⁴ Een crossculturele studie is een studie die gericht is op vergelijkingen tussen culturen.

van oorsprong. Rania noemt respect hebben voor oudere mensen, vriendelijk zijn, geen slechte woorden gebruiken. Ook het geloof vindt ze nog steeds belangrijk. "...Ik ga mijn dochter leren. Mag wel verliefd zijn, samen naar cinema, stad, uit eten, maar wel trouwen. Niet leuk geen getrouwd in de kerk onder Jezus' naam." Ze bedoelde hiermee dat haar dochter geen seks voor het huwelijk mag hebben. Rania vroeg me of ik het zo begreep, zelf durfde ze het namelijk niet hardop uit te spreken. Hanan had het over goed doen in de samenleving, niet liegen, open zijn. "Ik voed kinderen op om open te zijn. Wederzijds vertrouwen. Zeggen, vertellen alles. Eerlijk, de waarheid, zo. Elkaar respecteren en aan elkaar denken."

"Nu is het moeilijke tijd voor jullie."

Onderwerpen van gesprekken

Ook dit gebied verschilt weinig van de situatie in het gezin van oorsprong. Rania vindt het belangrijk dat haar dochter haar alles kan vertellen. "Ik probeer om haar te leren te vertellen. Waarom jij bent verdriet, waarom jij bent blij. Maar Maria is meer vriend met haar vader. Maar normaal hoor, in de psychische. Meisje naar de vader en de jongen naar de moeder." Bij Hanan thuis wordt overal open over gepraat.

Tevredenheid met de huidige situatie. Wat kan beter?

Toen ik vroeg wat er beter kon in de huidige gezinssituatie gaven beide vrouwen aan dat de kinderen en zichzelf een sterk gebrek voelen aan familie. "De kinderen voelen dat als een van hen jarig is, dan krijg hij cadeau van moeder en vader alleen. Geen tante, opa, oma met geld. Kinderen voelen dat heel erg."

Vergelijking gezin vroeger en nu

Beide vrouwen vonden het erg lastig om een vergelijking te maken tussen het gezin van vroeger en dat van nu. Na even nadenken vertelde Rania dat ze vroeger nooit bij vriendinnen ging spelen. "Hier op school alle kinderen doen afspraak om te spelen." Ook denkt ze dat haar dochter meer zelf mag bepalen, dan zij vroeger mocht. Hanan noemt dat de relatie tussen ouder en kind in haar gezin anders is dan haar gezin van oorsprong. "Mijn kinderen zijn dichterbij mij." "Vroeger wij hadden ook meer respect voor oudere mensen. Wat hij zeg, jij moet luisteren. Als wet. Kinderen van heden, voor

hen geen grenzen. Moeten wij luisteren volwassen man? Nee. Bij ons te steng, nu te vrij. Het moet tussenin."

Vergelijking met de Nederlandse opvoeding

De vergelijking met de Nederlandse opvoeding was in tegenstelling tot mijn vorige vraag snel gemaakt. In Nederland zijn kinderen te vrij en te zelfstandig. Daarover zijn beide vrouwen het met elkaar eens. Kinderen moeten regels hebben, meent Rania. "Ik vind onbeleefd als jij gewoon doet wat jij wil zonder vragen." Hanan geeft het volgende voorbeeld: "Een zwangere vrouw stapt in de bus en alle plaatsen is bezet. Er gaat niet jongere mensen staan. Ik heb dat gezien. Niet leuk! Zij denken meer aan zichzelf. Jullie kinderen zijn niet zo opgevoed, elkaar helpen zonder het te vragen. Als iemand vraagt, dan pas helpen. Nu is het moeilijke tijd voor jullie. Allemaal druk."

Toekomst

Een opvoeding is eigenlijk nooit klaar, volgens Rania. "Hoe oud jij bent geworden, altijd nodig jouw ouders." Als moeder moet je je kind de goede weg leren. Als ze iets anders wil, mag dat wel. Rania wenst dat haar dochter een aardige vrouw wordt met een normaal leven: een lieve man, kinderen. "Ow, ik hoop! Mooie droom." Qua studie hoopt Rania op het hoogste niveau. In tegenstelling tot Rania denkt Hanan dat een opvoeding ophoudt wanneer het kind een eigen gezin, eigen huis, vrouw/man heeft. Ze wenst het volgende voor haar kinderen: "Ik hoop dat mijn kind weet heel goed wat hij wil en doet wat hij zelf belangrijk vindt. Maakt niet uit wat." Hanan vindt iemand volwassen wanneer hij/zij eigen verantwoordelijkheid kan dragen.

"Kinderen voelen een gebrek aan familie."

Wat mijzelf opviel was het grote verschil tussen de vrouwen. Ik had enerzijds te maken met een zeer intelligente vrouw, Hanan. Ze dacht lang na over haar antwoorden en probeerde zo goed mogelijk Nederlands te praten. Rania praatte honderduit en werd in haar denken vooral gestuurd door haar geloof. Hanan benadrukte daarentegen democratie, vrijheid, universele waarden. Alle twee de vrouwen hebben me een andere wereld laten zien. Hierbij wil ik dan ook iedereen uitnodigen om een keer bij de uit het buitenland afkomstige buurvrouw/man op bezoek te gaan voor een goed gesprek.

Mocht u interesse hebben in de volledige interviews, kijk onder 'interview' op de Wikipagina van groep 5.

Dorinde Jansma is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen.

Literatuur

Voor het maken van een interview heb ik gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

Eldering, L. (2006). *Cultuur en opvoeding* (4e druk). Rotterdam: Lemniscaat.

Jansma, L. (2006). Uitgebreide handreiking voor het schrijven van uw eigen verhaal. Ongepubliceerd. Raad van de Kinderbescherming, Groningen.

Pels, T. (1998). *Opvoeding in Marokkaanse gezinnen in Nederland*. Assen: Van Gorcum.

advertentie

15 en 16 februari is het weer zover: De Jaarlijkse Interculturele Beurs!

Bron: <http://www.bahai-denkebeelden.nl/images/Mensen.jpg>

Ook dit jaar zijn er weer verschillende stands, workshops waar vooroordelen weggenomen kunnen worden en er gediscussieerd kan worden over de verschillende culturen in Nederland. Daarnaast kunnen er lezingen gevolgd worden in de verschillende zalen van het complex. Tussen de lezingen in kan er eten geproefd worden uit de verschillende culturen. Kaarten kunnen gereserveerd worden op de site van de jaarlijkse interculturele beurs: www.jaarljkseinterculturelebeurs.nl.

Voor de workshops moet apart opgegeven worden. Kijk voor een actueel aanbod op de site.

Lezingen worden o.a. gegeven over de volgende onderwerpen:

- De multiculturele samenleving: feit of fabel?
- Opvoeden in een andere cultuur.
- Probleemwijken: wat te doen bij overlast?
- Leven in de Ghetto: het verhaal van Jamie-Jacob Thompson.

Voor meer lezingen en workshops, bekijk de vernieuwde site: www.jaarljkseinterculturelebeurs.nl.

Tot ziens in de Groninger Hallen,
Adres: Groningerstraathal 3 te Groningen.

HOMOSEKSUALITEIT EN -HUWELIJK

Diverse opvattingen in verscheidene culturen

Lindsay Wittendorp

De acceptatie van homoseksualiteit is tot op de dag van vandaag een veel besproken onderwerp. Hoe zit het met de tolerantie ten opzichte van het homohuwelijk? Verschilt de mate van acceptatie bij verschillende culturen? Voordat ik iets kan vertellen over de verschillende opvattingen wat betreft het homohuwelijk, zal ik eerst mij in eerste instantie richten op, wat eraan vooraf gaat, acceptatie van homoseksualiteit in verschillende culturen. Enkele standpunten zal ik behandelen, zoals die van de islam, het protestantisme en katholicisme.

*Onderzoek SCP: Gewoon Doen.
Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland*

In september 2006 is door het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) een uitgebreid onderzoek gedaan naar de acceptatie van homoseksualiteit in Nederland. Bijna de hele Nederlandse bevolking zegt dat homoseksuelen moeten kunnen leven zoals zij dat zelf willen (Keuzenkamp, Bos, Duyvendak & Hekma, 2006). Wat ik opvallend vind is dat ook de meerderheid onder de allochtonen deze mening deelt. Voor mijn gevoel was dit minder, omdat ik regelmatig negatieve uitslatingen hoor en lees van islamitische Nederlanders inzake homoseksualiteit. Ik heb het hier overigens over een bepaalde groep allochtonen, namelijk islamieten. Is hier misschien in hoge mate sprake van een acculturatieproces¹?

Een uitzondering is de kleine groep zeer godsdienstige Nederlanders; zij wijzen in grote meerderheid homoseksualiteit af. Tevens is 22% van de Nederlanders erop tegen dat het burgerlijk huwelijk is opengesteld voor homoseksuelen. Onder Turken en Marokkanen ligt dit percentage respectievelijk op 55% en 48%. Dit vind ik veel en jammer. Blijkbaar staat nog altijd het denkbeeld bovenaan dat een homohuwelijk gewoon niet mag, omdat seks tussen mensen van hetzelfde geslacht verboden of 'gewoon' ongepast is. Wat ik bovendien spijtig vind is dat er niet is vermeld of in die 22% Nederlanders die het homohuwelijk afkeuren, een groot percentage mensen bevat die er een bepaalde wereldbeschouwing op na

houden, zoals orthodoxe christenen.

Islam

In de Koran is te vinden dat homoseks slechts losbandig, verkrachting en dwang is (Hermans en Vermeer, 2004).

Over gelijkwaardige, vrijwillige en liefdevolle homorelaties zal

je in de Koran niets vinden. Tot op de dag van vandaag vatten vele gelovigen, waaronder moslims, homoseksualiteit op als een ziekte of een psychische afwijking. Hierbij moet wel worden aangegeven dat geen enkele islamitische geleerde zal toegeven dat homoseksualiteit een aangeboren neiging is (Nahas, 2001). Een imam zou het volgende gezegd hebben:

"homoseksualiteit is een ziekte, die besmettelijk is en het menselijk ras met uitsterven bedreigt" (Bracke, 2001). Dit is natuurlijk een zeer extreme opvatting ten opzichte van homoseksualiteit. Of homoseksuele voorkeuren nu aangeboren of aangeleerd moge zijn, ik vind dat seksuele voorkeuren, menselijke keuzes zijn en dus natuurlijk. Wie weet zitten homoseksuele gevoelens simpelweg in iemands persoonlijkheid. Iedereen moet gerespecteerd worden zoals hij of zij is, ongeacht seksuele geaardheid. Je hebt het niet voor het kiezen.

Tevens schrijft Nahas (2001) dat veel moslims nog steeds de volgende opvatting gemeen hebben: 'een keurig

Bron: wuzz.nl

opgevoede moslim kan geen homofiel zijn. Men raakt van het rechte pad onder invloed van derden. Homoseksuelen dienen behandeld te worden en daarvoor moet alles op alles worden gezet'. Als men zich bewust is van zijn deviante gedrag, kan hij zijn wil onder controle brengen om zo van zijn afwijking af te komen. Hieruit blijkt het idee dat homoseksualiteit alleen aangeleerd kan zijn.

Bovendien wordt op een aantal Turkse, Marokkaanse en andere islamitische fora vooral benadrukt dat homoseksualiteit niet is toegestaan voor moslims en wordt gediscussieerd over de vraag of homoseksualiteit een ziekte, een goddelijke beproeving, dan wel een aangeleerde afwijking of een menselijke eigenaardigheid is (Keuzenkamp et al., 2006).

De leer van de islam verbiedt tevens seksualiteit tussen mensen van hetzelfde geslacht. Het heteroseksuele islamitische huwelijk is de regel (Nahas, 2001). Het huwelijk betekent tegelijkertijd seksualiteit. Als homoseksualiteit verboden is, mag er dus ook geen homohuwelijk plaatsvinden (Wikipedia, 2007). Anders gezegd, in mijn ogen ietwat positiever geformuleerd, als homoseksualiteit aangeboren zou zijn, kán deze persoon geen seks hebben met iemand van te andere geslacht en dus kan deze persoon niet trouwen. Daar komt bij dat in de meeste pre-industriële samenlevingen de keuze van een huwelijkspartner voor zoon of dochter een familiezaak is (Eldering, 2006). Huwelijk tussen man en (meerdere) vrouw(en) –want inderdaad polygynie komt voor– staat dan centraal. Uit de voorgaande regels blijkt dat verschillende interpretaties open staan voor homoseksualiteit binnen de islam. Het nadeel is wel dat veel moslims geloven dat homoseksualiteit is aangeleerd en het min of meer je eigen schuld is: 'had je maar geen homo moeten worden'.

Protestantisme

Het standpunt tegenover homoseksualiteit binnen het protestantisme is zeer gevarieerd: van mensen die niets van homoseksualiteit willen weten tot mensen die zeer open

tegenover homoseksualiteit staan (Wikipedia, 2007). In 2004 is er een documentaire van Olaf Koelewijn en Mirjam van der Vegt uitgezonden bij de EO, 'Uit de schaduw'. In deze documentaire maak je kennis met Herman, Klaas en Dirk-Jan. De drie mannen zijn homoseksueel en proberen erachter te komen wat God nu in hun leven wil. De drie mannen maken uiteindelijk zeer verschillende keuzes: de één kiest voor het homohuwelijk, de ander kiest ervoor om voortaan als vrijgezel door het leven te gaan en de derde wil zich laten 'genezen' van zijn geaardheid (Wikipedia, 2007). Hieruit blijkt wel hoe verschillend de opvattingen zijn binnen het protestantisme.

Sinds 2006 worden homoseksuele relaties geaccepteerd binnen enkele protestantse bonden en broedersschappen (Wikipedia, 2007). Zij zeggen dat dergelijke relaties nu gelijk staan aan heteroseksuele relaties. Er kan zelfs in de kerk worden getrouwd. In 2004 is door de Protestantse Kerk besloten dat plaatselijke kerkelijke gemeenten zelf mogen beslissen of zij homoseksuelen elkaar het ja-woord laten geven. Dit besluit is, zoals verwacht, verschillend gevallen bij de gemeenten; bij de een ligt het gevoelig; de ander maakt het niets uit. Protestante Kerken die positief tegenover het homohuwelijk staan, beschouwen een desbetreffend huwelijk 'als een relatie waarin twee mensen kinderen elkaar liefhebben en elkaar voor de rest van hun leven trouw beloven' (Wikipedia, 2007).

Orthodoxe protestanten, zowel gereformeerde als evangelische richtingen, vatten homoseksuele relaties over het algemeen op als onaanvaardbaar (Wikipedia, 2007). De Bijbel vertelt hen dat God mannen en vrouwen heeft gemaakt en deze zijn voor elkaar voorbestemd om geslachtsgemeenschap te hebben en tevens alleen binnen het huwelijk. Orthodoxe protestanten houden zich aan de Bijbelteksten waarin homoseksualiteit wordt afgewezen. Hierdoor verwerpen zij geheel de homoseksuele leefstijl. Homoseksualiteit is een ziekte, een stoornis, scheefgroei in de jeugd of een

zonde. God kan je helpen met je homoseksualiteit te leren leven of om er vanaf te komen.

Als homoseksualiteit ter sprake komt op conservatief protestants-christelijke webfora, gaat het om de 'zonde' die door homoseksuelen wordt begaan, alsook om het respectvol bejegenen van diegenen die homoseksueel zijn, maar daar niet aan toegeven, aldus Keuzenkamp et al. (2006).

Toch is het zo –al zou je dat niet snel zeggen na het lezen van het bovenstaande– dat de laatste jaren de opvattingen van sommige orthodoxe christenen ten opzichte van homoseksualiteit wat genuanceerder is geworden (Wikipedia, 2007). Dit blijkt uit het feit dat Bert Loonstra, zelf christelijk-gereformeerd predikant, heeft geconstateerd, door middel van zorgvuldige bestudering van de desbetreffende bijbelteksten, dat homo zijn geen moreel tekort is en een stabiele homorelatie geen moreel minderwaardige manier van leven is. homoseksuelen kunnen dan ook volwaardig lid zijn van een christelijke gemeente. Een huwelijk, zoals de Nederlandse wet dat toestaat, kan niet. Het huwelijk heeft God weggelegd voor man en vrouw. Een liefdevolle relatie tussen twee mannen of vrouwen kan wel (Loonstra, 2005).

Rooms-katholicisme

Rooms-katholieken zijn in vergelijking met orthodoxe christenen meer genuanceerd wat betreft homoseksualiteit. homoseksuelen moet men met veel respect en begrip behandelen, deze mensen mogen niet onrechtmatig gediscrimineerd worden (Wikipedia, 2007). Seksuele handelingen van homoseksuele aard zijn wezenlijk niet geordend en in strijd met de Natuurwet². Hierdoor keurt men seks tussen homoseksuelen af, maar de geaardheid wordt wél erkend. Overigens wees het onderzoek van Sociaal Cultureel Planbureau (2006) het één en ander uit wat betreft geaardheid, namelijk dat het merendeel van de Nederlanders verwacht dat homoseksuelen open zijn over hun seksuele voorkeur, maar ook dat zij zich in het openbaar zo 'gewoon' mogelijk

gedragen. Hier ben ik het mee eens. Homoseksualiteit is voor mij heel normaal, maar ik hoef niet te zien dat twee mensen elkaar innig zoenen of wat al niet meer. Dit vind ik niet alleen bij homoseksuelen, maar ook bij heteroseksuelen, dit maakt voor mij geen verschil.

De geaardheid van homoseksuelen wordt dus erkend binnen het Rooms-katholicisme, toch vraagt de katholieke kerk om als homoseksuele man of vrouw in kuisheid te leven, één van de zeven deugden van de Rooms-katholieke traditie (Wikipedia, 2007). Zo valt af te leiden dat de Rooms-katholieke Kerk tegen het homohuwelijk is. Paus Benedictus XVI stelt vast dat kinderen het recht hebben op een gehuwde vader en moeder.

Vooruitgang wat betreft acceptatie?

Als volgt een citaat uit het onderzoeksrapport 'Gewoon Doen. Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland' van Keuzenkamp et al. (2006): 'Uit opinieonderzoek blijkt dat sinds 1970 de houding van de Nederlandse bevolking tegenover homoseksualiteit en de gelijkberechtiging van homoseksuelen steeds positiever is geworden. Van een zonde, misdrijf of ziekte is homoseksualiteit voor de meeste Nederlanders een min of meer vertrouwd verschijnsel geworden. De meningen van geïnterviewde homoseksuele mannen en lesbische vrouwen over de vraag of er recent sprake is van een toename van homovijandigheid lopen uiteen. Andere studies wijzen erop dat homoseksuele mannen en vrouwen zich tegenwoordig minder veilig voelen in de openbare ruimte.' Sinds 1 april 2001 kunnen

Bron: Elsevier.nl

homoparen in het huwelijksbootje stappen (Xs4all, 2007). Het einde van het streven naar gelijkheid leek in zicht. Toch komt er weer veel geweld voor tegen homoseksuelen. Hoofdcommissaris

Bernard Welten erkent dat het vaak islamitische jongeren zijn die agressie vertonen tegen homoseksuelen. COC-voorzitter Frank van Dalen vindt dat de politiek eraan te pas moet komen om het getreiter en het geweld jegens homo's te stoppen.

Het lijkt me zo klaar als een klontje dat de acceptatie van homoseksualiteit en het homohuwelijk zeer gevarieerd is. Je kunt mensen niet dwingen tot acceptatie, maar zullen zeker wel maatregelen moeten worden genomen wat betreft geweld jegens homoseksuelen.

Lindsay Wittendorp is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen

Noten

¹ Acculturatie wordt omschreven als het veranderingsproces dat ontstaat wanneer twee autonome culturen in langdurig en direct contact met elkaar zijn. De openheid van een cultuur bepaalt in belangrijke mate het acculturatieproces. Een cultuur met sterke uitsluitingmechanismen en rigide rolstructuur zal minder makkelijk veranderen dan een cultuur met een positieve attitude t.o.v. andere culturen en een meer flexibele rolstructuur (Eldering, 2006)

² Seksuele handelingen zijn enkel gericht op voortplanting (Wikipedia, 2007).

Literatuur

Boeken

Eldering, L. (2006). *Cultuur en opvoeding*, Rotterdam: Lemniscaat

Hermans, M. & Vermeer, V (2004). *100 vragen over homoseksualiteit*, Amsterdam: Mets en Schilt

Loonstra, B. (2005). *Hij heeft een vriend. Homorelaties in de christelijke gemeentes*, Zoetermeer: Boekencentrum

Nahas, O. (2001). *Islam en homoseksualiteit*, Amsterdam: Bulaaq

Online Rapport Onderzoek

Keuzenkamp, S., Bos, D., Duyvendak, J.W. & Hekma, G. (2006). Homoseksualiteit breed geaccepteerd, maar wel onder voorwaarden Gewoon doen. Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland. *Sociaal Cultureel Planbureau*. Geraadpleegd op Internet op 22 november 2007, via URL <http://www.scp.nl/publicaties/persberichten/9037702570.shtml>

Internetsites

Bracke, S. (2001) Racistische ondertonen in debat rond imam. *De fabel van de illegaal*, 46/47, zomer 2001. Geraadpleegd op Internet op 22 november 2007, via URL <http://www.gebladerte.nl/10761f46.htm>

Hoedman, J. (2007). Hoezo gewoon doen?, *De Volkskrant*, 17 september 2007.

Geraadpleegd op Internet op 29 november 2007, via URL

<http://zoek.volkskrant.nl/artikel?text=hoezo%20gewoon%20doen%3F&FDOC=0&SORT=presence&PRD=20y&SEC=%2A&SO=%2A&DAT=%2A&ADOC=0>

Koelewijn, O. & Vegt, M. van der (2004). Uit de schaduw. Geraadpleegd op Internet op 29 november 2007, via URL <http://webshop.beeldengeluid.nl/index.aspx?FilterId=974&ChapterId=7948&ContentId=25034>

Wikipedia. (2007). Christendom en homoseksualiteit. Geraadpleegd op Internet op 22 november 2007 via URL http://nl.wikipedia.org/wiki/Christendom_en_homoseksualiteit

Wikipedia. (2007). Islam en homoseksualiteit. Geraadpleegd op Internet op 20 november 2007, via URL http://nl.wikipedia.org/wiki/Islam_en_homoseksualiteit

Geen auteur. (geen jaartal). Het huwelijk van twee mannen of twee vrouwen. Geraadpleegd op Internet op 20 november 2007, via URL <http://www.xs4all.nl/~advocare/folder71.htm>

Afbeeldingen

H.R. (2007). Treurige tolerantie... Geraadpleegd op Internet op 10 december 2007, via URL <http://www.wuz.nl/artikel/54903074.treurige-tolerantie....html>

Witt, R. de (2007). Aruba gaat homohuwelijk toch erkennen. *Elsevier*, 30-06-2007. Geraadpleegd op Internet op 10 december 2007 via URL <http://www.elsevier.nl/nieuws/nederland/artikel/asp/artnr/158979/zoeken/ja/reageer/ja/index.html>

“DE ADOPTIEHYPE ONDER HOLLYWOODSTERREN”

Alhoewel Hollywoodsterren er altijd al een sport van maken zoveel mogelijk in de schijnwerpers te staan, wordt dit de afgelopen jaren op wel erg vergaande manieren geprobeerd. Dit lijkt toch wel heel erg op een schreeuw om aandacht. Drank en drugs worden openlijk voor het oog van de camera genuttigd en het laten opnemen in een afkickkliniek wegens drank- of drugsproblemen is zo'n routinekwesitie geworden dat het vergelijkbaar is met het naar de supermarkt gaan.

De afgelopen twee jaar is er echter een nieuwe 'hype' te zien om op een (over het algemeen) positievere manier in de publiciteit te komen. Er is een ware "adoptie-boom" te constateren. Deze trend heeft de afgelopen jaren een grote achterban gekregen; het lijkt bijna alsof er een adoptievirus is uitgebroken waar vrijwel alle grote namen vatbaar voor zijn.

Beroemdheden als Angelina Jolie en Brad Pitt, Meg Ryan, Tom Cruise en Nicole Kidman, Sharon Stone en Steven Spielberg, Madonna en velen anderen hebben allemaal het hele adoptietraject gevolgd. De adoptiegoeroe die met vlag en wimpel wint bij het adopteren van kinderen is Angelina Jolie; zij is nu al bezig met de adoptieprocedure van haar derde kindje.

Maar wat is voor deze beroemdheden nou de voornaamste reden om over te gaan tot adoptie? Is het omdat ze dan een zwangerschap kunnen voorkomen waar ze kilo's bij zouden aankomen? Is het omdat ze, na alle ellende die voorheen over hun in de bladen werd geschreven, eindelijk iets goeds voor de wereld kunnen doen? Of is het om een stukgelopen carrière te redden en meer sympathie te krijgen van de mensen om zich heen? Zelf leggen ze stuk voor stuk

uit zo begaan te zijn met het lot van deze arme kindjes en hen te willen redden van een perspectiefloze toekomst.

Toch komen de adopterende Hollywoodsterren zeker niet alleen op positieve wijze in de media terecht. Britney Spears bijvoorbeeld, die de voogdij over haar twee kinderen is verloren wegens haar ontspoorde gedrag van de afgelopen maanden, is nu van plan twee kinderen van Chinese afkomst te adopteren om de leegte die zij nu ervaart op te vullen. Dat zijn toch geen normale omstandigheden om een kind te adopteren? Er is geen pijn op te trekken bij de sterren of ze tot adoptie overgaan na een lange overweging of dat het een impulsieve actie is om zichzelf gelukkiger te maken. Verder is het ook nog maar de vraag, of zo'n kind nou wel een gelukkige toekomst tegemoet gaat bij zulke beroemde ouders. Het is te betwijfelen of die ouders echt in staat zijn om er alles aan te doen om de opvoeding van hun geadopteerde kindje zo geslaagd mogelijk te laten verlopen.

Feit is dat deze Hollywoodsterren heel veel geld hebben dus dat de stap om over te gaan tot adoptie voor hen een stuk kleiner is. Ze hoeven maar met hun vingers te knippen of ze adopteren een kindje via een versnelde procedure, terwijl ouders die niet beroemd zijn (en misschien wel veel capabeler), jaren moeten wachten tot ze een kindje krijgen toegewezen.

Laten we deze beroemde mensen niet teveel credits geven omdat zij zo'n goede daad verrichten, maar eerst eens goed kijken naar alle factoren die bij hun meespelen. Want één ding is zeker, zo'n kindje moet je adopteren om het een betere toekomst te kunnen geven en omdat je denkt dat jij capabel bent om dat te bewerkstelligen. Niet alleen om er zelf gelukkiger van te worden...

VRAAG HET NICOLE

Heb je een probleem?
Zit je ergens mee en kom je er niet uit?
Stel je vraag en je wordt geholpen....

Mijn vriend wil misschien terug...

Al jaren ben ik gelukkig samen met mijn vriend. Hij komt uit Curaçao. We hadden altijd besproken dat we straks in Nederland blijven wonen en elk jaar daar op vakantie gaan. Nu hebben we de laatste tijd wat problemen gehad. Ineens zegt hij dat hij misschien terug wil. Ik wil echter hier blijven vanwege mijn familie en vrienden, maar wil hem ook niet kwijt. Wat moet ik nu doen?

Marijke

Lieve Marijke,

Dit moet nu vast wel als een bom invallen. Ik zou ten eerste serieus met hem gaan praten over wat hij nou echt wil, want hij zegt 'misschien'. Speelt het even op door jullie problemen of is hij er serieus mee bezig? Wanneer blijkt dat hij serieus is, zul je een keus moeten maken. Hoe moeilijk het ook is. Bedenk dan goed wat uiteindelijk belangrijker voor je is: een leven daar met hem, zonder je familie en vrienden? Of een leven hier zonder hem, maar met je familie en vrienden om je heen? Wie zou je straks het liefste om je heen willen hebben? Ik wens je heel veel sterkte en wijsheid toe...

Nicole

Tweetalig opvoeden kan toch?

Omdat ik oorspronkelijk uit Indonesië kom en mijn kinderen wat van mijn achtergrond wil meegeven, praat ik naast Nederlands ook Maleis tegen mijn dochttertje. Mijn man en zijn familie, allemaal Nederlands, zijn het hier echter niet mee eens. Volgens hen raakt ze straks in de war en krijgt ze een taalachterstand wanneer ze naar school gaat. Ik denk van niet en vertik het om hier in mee te gaan. Wat vind jij?

Juliana

Lieve Juliana,

Wat jammer dat je man en schoonfamilie hiertegen zijn. Ik begrijp heel goed dat je iets van je cultuur aan je kinderen wilt meegeven en zij zouden hier ook niet tegenin moeten gaan. Het is namelijk helemaal niet erg om je kinderen meertalig op te voeden. Er zijn genoeg kinderen die al van kleins af aan meerdere talen spreken en velen van hen hebben op school juist een voorsprong in talen. Ik ben er zelf ook één van! Praat nog maar eens goed met je man en maak hem duidelijk waarom je het graag wilt en dat het geen kwaad kan. Wanneer hij je niet gelooft, neem je hem desnoods mee naar de huisarts. Die zal jullie hetzelfde vertellen als ik. Veel succes en geef niet op!!

Nicole

Ik wil graag het huis uit...

Mijn ouders en ik komen uit China, maar ik ben hier opgegroeid. Ze zijn nogal traditioneel, terwijl ik me eigenlijk wel kan vinden in de westerse maatschappij. Veel van mijn vrienden zijn ook Nederlands. Nu wil ik graag het huis uit, maar ik weet dat mijn ouders het er niet mee eens zouden zijn. Daarom durf ik er niet met hen over te praten. Kun jij me hierbij helpen?

Mei-Ling

Lieve Mei-Ling,

Je bevindt je inderdaad niet in een makkelijke situatie. Veel kinderen met traditionele ouders willen graag een eigen leven leiden zonder hun ouders teleur te moeten stellen. Wanneer de drang echt groot is om eruit te gaan, zou ik het zeker doen. Neem wel rustig de tijd om je ouders hier aan te laten wennen zodat het straks niet jullie relatie verstoort. Begin door met hun ervoor te gaan zitten en er rustig over te praten. Vertel waarom je het graag wil, dat je weet wat je doet en hoe je het wil aanpakken om begrip te kweken en hen gerust te stellen. Benadruk vooral dat dit hen en jullie achtergrond niet minder belangrijk maakt en dat je de normen en waarden die je meegekregen hebt, zeker zal blijven handhaven. Je bent en blijft altijd hun dochter en daar ben je trots op! Geef je ouders dan de ruimte om zelf wat te zeggen en beantwoord duidelijk al hun vragen. Ga hierna niet gelijk overhaast te werk, maar doe alles stap voor stap. Blijf vooral praten en betrek hen in het hele proces zodat ze zich niet buitengesloten voelen. Hierdoor raken ze er dan steeds meer aan gewend zodat het niet abrupt is wanneer je er echt uit gaat. Zo kun je met een gerust hart een eigen leven beginnen... Ik hoop dat je hier iets mee kan en wens jou veel succes en sterkte!

Nicole

De school doet er niks aan...

Ik ben een Afrikaanse moeder met een zoon van zes. Hij zit nu in groep drie. De kinderen in zijn klas zijn overwegend blank. Nu heeft hij mij al een paar keer verteld dat een Nederlands jongetje uit zijn klas vaker racistische opmerkingen in zijn bijzijn heeft gemaakt. Mijn zoon heeft dit vervolgens aan de leraar verteld, maar hij heeft er alleen maar even wat van gezegd, meer niet. Het jongetje ging er dus mee door. Daarom ben ik uiteindelijk naar de leiding van de school gegaan om hierover te praten. Zij zeggen mij te begrijpen en er iets aan te doen, maar laatst heb ik van mijn zoon gehoord dat het weer is voorgevallen. Dit kan toch niet? Wat moet ik nou doen?

Adanya

Lieve Adanya,

Dit is op z'n zachtst gezegd erg vervelend en hoort ook niet voor een school. Ik zou er nog één keer heen gaan en eisen dat ze echt wat ertegen moeten doen. Wanneer weer niks ondernomen wordt, kunt u bij een aantal meldpunten terecht. Als eerste is er een landelijk telefoonnummer: 0900-2354354. U wordt dan doorverbonden naar het juiste bureau. Dan is er de Klachtencommissie. Voor contact met één bij u in de buurt kunt u kijken op de website: <http://www.ppsi.nl/aps/PPSI/links/Klachtencommissies.htm>. Ook kunt u tijdens kantooruren terecht bij het meldpunt vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs. Het telefoonnummer is: 0900-1113111 (lokaal tarief). Ik hoop u zo voldoende op weg geholpen te hebben om hier iets tegen te kunnen doen! Succes gewenst!

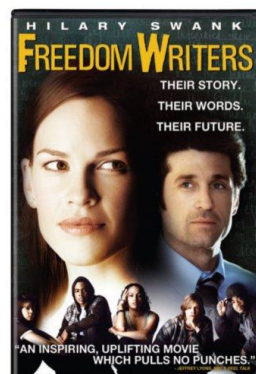
Nicole

THEIR STORY. THEIR WORDS. THEIR FUTURE.

RECENSIE FREEDOM WRITERS

Lizet Greve

Regie:	Richard LaGravenese
Cast:	Hilary Swank (Erin Gruwell), April Lee Hernandez (Eva), Imelda Staunton (Margaret Campbell), Jason Finn (Marcus) e.a.
Speelduur:	123 minuten
Jaar:	2007

Bron: www.ultimatedvd.org

Freedom Writers, een waargebeurd verhaal, begint met fragmenten van de etnische rellen in 1992 in Los Angeles. Deze rellen zijn ontstaan doordat vier blanke agenten die met een wapenstok op de Afro-Amerikaan Rodney King hebben ingeslagen, zijn vrijgesproken.

De film draait om de klas van Erin Gruwell (Hilary Swank). Doordat de overheid zich richt op het bestrijden van segregatie zijn de leerlingen naar een school buiten hun eigen wijk gestuurd. Ze behoren allemaal tot een etnische minderheid en zitten onvrijwillig bij elkaar in de klas. Alle groepen leven apart van elkaar en gaan niet goed met elkaar om. Al deze scholieren zijn opgegroeid met moord en bendeoorlogen.

Erin Gruwell is een heel idealistische, blanke, jonge onderwijzeres en is er van overtuigd dat ze de leerlingen met elkaar in contact kan brengen en ze kan laten leren. In het begin wordt ze totaal niet serieus genomen door de groep, maar na een tijdje krijgt Erin in de gaten hoe ze tot de jongeren kan doordringen.

Erin wil de leerlingen laten zien dat ze allemaal hetzelfde leven leiden. Iedereen ziet de moorden en de oorlog, ongeacht je afkomst.

De klas slaat om na een voorval in de klas waar Erin goed op reageert. Tijdens de les maakt een groepje leerlingen een karikatuur van zwarte mensen. Die leerlingen vinden het erg grappig. Erin pakt de tekening af en vraagt haar klas

of ze denken dat die tekening onschuldig vermaak is. Ze vertelt de klas dat de Holocaust is begonnen met het maken van dezelfde soort tekeningen. Niet met zwarte hoofden en dikke lippen, maar met haakneuzen. De klas is stil totdat een jongen vraagt wat de Holocaust eigenlijk is. Erin komt erachter dat alleen de enige blanke jongen uit de klas weet wat de Holocaust is. Hierdoor wordt duidelijk dat het onderwijs eigenlijk echt heel slecht is en Erin wil daar iets aan doen. Al snel komt ze erachter dat ze niet op medewerking van haar collega's hoeft te rekenen. De docenten lijken het al te hebben opgegeven. Ze vinden het belangrijk om de leerlingen discipline bij te brengen, maar daar blijft het ook bij. En een groot deel van de leerlingen verlaat vroegtijdig de school omdat ze geen zin meer hebben, vermoord zijn of omdat ze opgepakt worden. De school wil niet voor nieuw studiemateriaal zorgen, omdat alles kapot gemaakt wordt. Erin is het daar absoluut niet mee eens en neemt extra baantjes om zelf boeken te kunnen aanschaffen. Ze koopt voor al haar leerlingen het dagboek van Anne Frank.

Door dit soort acties krijgt de klas steeds meer vertrouwen in hun lerares Erin Gruwell.

Door het lezen van het dagboek van Anne Frank leren de kinderen iets over de Holocaust, racisme en de gevolgen daarvan. Ze kunnen hierdoor ook beter naar hun eigen situatie en de situatie van klasgenoten kijken.

Erin komt op het idee om haar leerlingen

zelf een dagboek bij te laten houden. (Ze noemt haar leerlingen de Freedom Writers, wat een woordspeling is op een fragment wat ze aan de kinderen laat zien. Het fragment gaat over de 'Freedom Riders'. De Freedom Riders is een groep, bestaande uit zwarten en blanken die in 1961 samen in één bus door de Verenigde Staten trokken om hun gelijkheid te demonstreren.) Erin koopt voor iedereen een groot schrift. In de klas staat een kast die op slot kan. Als een leerling wil dat Erin in zijn of haar dagboek leest, moet het schrift in de kast gelegd worden. Als ze er net mee beginnen blijft de stapel in de kast nog klein. Maar hoe meer de leerlingen Erin vertrouwen, hoe meer schriften er in de kast komen te liggen. De kinderen schrijven hun hele levensverhaal op, maar ook over de alledaagse dingen. Deze persoonlijke verhalen van de leerlingen zijn echt schokkend. Ze gaan over racisme, moord, huiselijk geweld, familie in de gevangenis, de verleiding van bendelidmaatschap en eenzaamheid. Het begin van de film wordt vanuit Eva verteld. Eén van de leerlingen die een grote rol heeft in de film. Voor haar ogen wordt er iemand vermoord en even later wordt haar vader opgepakt. Hij komt zoals zovelen onschuldig vast te zitten. Eva wil een perfecte dochter zijn en moet strijden voor haar volk. Met dat idee wordt ze opgevoed. Haar vader is bendevoofd, dus er wordt veel van haar verwacht. Later in de film is er een overval en ziet Eva dat iemand van haar bende de schuldige is. Ze moet getuigen in de rechtbank en iedereen gaat er van uit dat ze haar bende steunt en een onware verklaring aflegt. Door de lessen van Erin Gruwell is ze zo veranderd dat ze de waarheid wil vertellen. Uiteindelijk doet ze dat ook en getuigt ze tegen haar bende. Omdat ze de dochter is van het bendevoofd wordt ze niet vermoord, maar ze wordt wel min of meer verstoten. Gelukkig vindt ze steun bij haar klasgenoten. Een andere leerling, Marcus, woont helemaal alleen in een container. Zijn moeder heeft hem uit huis gezet toen ze erachter kwam dat hij lid was geworden van een bende. Ook hij veranderd door de lessen van Erin Gruwell en stapt uit zijn bende. Hij mist zijn moeder enorm

en zoekt haar op. Uiteindelijk mag hij weer bij haar komen wonen. De leerlingen zijn allemaal opgegroeid met geweld. Allemaal zijn ze opgevoed met het idee dat ze voor hun afkomst moeten strijden. Respect is heel belangrijk voor iedereen. Alleen hebben ze niet in de gaten dat ze niemand respecteren, behalve hun eigen soort. Er zijn veel kinderen waarvan één van de ouders, broers of zussen in de gevangenis zit. Ook heeft iedereen een familielid of goede vriend verloren aan de oorlog. Sommige zelfs meerdere. Veel van deze kinderen staat hetzelfde lot te wachten als er niet snel iets verandert. Deze kinderen hebben nergens vertrouwen meer in en zijn alleen maar bezig met overleven. Ze zijn blij als ze de twintig halen. Doordat de kinderen vertrouwen krijgen in Erin Gruwell verandert hun kijk op het leven. Ze begrijpen dat eigenlijk iedereen in hetzelfde schuitje zit en dat afkomst niets uitmaakt. Ze raken bevriend met elkaar. De klas wordt een soort thuis voor de kinderen. Het is de enige plek waar ze zichzelf kunnen zijn zonder gevaar te lopen. Er ontstaat een bijzondere band tussen Erin en de klas en ze doen er dan ook alles aan om Erin als lerares te behouden. En dat lukt gelukkig. Aan het eind van de film laat Erin haar leerlingen hun persoonlijke verhalen uittypen, zodat ze gebundeld en uitgegeven kunnen worden.

Freedom Writers is geen fictie. Het verhaal is gebaseerd op de ervaringen van Erin Gruwell. Ze werkte in de jaren negentig op een gettoschool waar ze haar leerlingen een dagboek bij liet houden. Zij heeft deze verhalen gebundeld en laten uitgeven onder de naam: The freedom writers diaries. De film probeert de kijkers te laten zien onder welke omstandigheden kansarme jongeren opgroeien en hoe slecht het onderwijs eigenlijk is. Ik vind dat het goed gelukt is, al is het hier en daar allemaal wel iets mooier gemaakt dan het in werkelijkheid is. De klas slaat wel enorm om en ik vraag me af of je zo kunt blijven als je omgeving niet mee verandert. Een voorbeeld daarvan is Arman Jones. Hij is de acteur in de film

(met oranje jas) die wegduikt bij een winkeloverval. Kort na de filmopnames werd hij bij een beroving doodgeschoten. Veel van de acteurs zijn letterlijk door de producenten van de straat getrokken.

Het spel van de tieners is daardoor erg overtuigend. Velen van hen hebben het zelf echt meegemaakt.

Het spel van Hilary Swank is heel sterk. Ze heeft veel contact gehad met de echte Erin Gruwell en dat is te merken. Zelfs het friemelen aan haar haren heeft ze overgenomen!

De privé problemen van de lerares, een slecht huwelijk en een moeilijke band met haar vader vallen een beetje in het niet en komen op mij over als overbodig, doordat de verhalen van de leerlingen zo heftig en overheersend zijn en de film

daar eigenlijk ook om draait. Wat ik wel een leuke bijkomstigheid vind aan de kleine stukjes die over het privé leven van Erin gaan, is dat haar man gespeeld wordt door de knappe Patrick Dempsey, dokter Mcdreamy uit de populaire serie Grey's Anatomy!

Wat ik ook goed vind aan de film zijn de vele voice-overs. Hierdoor krijg je veel persoonlijke informatie over de leerlingen en krijg je een nog beter beeld van het leven dat ze leiden en hoe ze zich daarbij voelen.

Kortom, ik vind de film een aanrader. Als je door de clichés heen kunt kijken is het een inspirerende en ontroerende film waar je met een goed gevoel aan terug kunt denken.

Lizet Greve is derdejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen

Advertentie

Wist u dat..

- 33 miljoen mensen in de wereld geïnfecteerd zijn met het ongeneeslijke aidsvirus
- Er elke 15 seconden iemand overlijdt aan aids.
- Er elke 12 seconden iemand geïnfecteerd raakt met het aidsvirus. Dat is een voetbalstadion per dag.
- Er in Nederland elke week 2 à 3 jongeren geïnfecteerd raken.
- Verreweg de meeste bestemmingen plaats vinden door heteroseksuele contacten: seks tussen mannen is de oorzaak van 5 tot 10% van alle hiv-infecties.
- 90% van de getroffen personen in ontwikkelingslanden leeft.
- Er in sommige landen zo'n groot tekort aan condooms is dat je maar 10 x per jaar veilig kunt vrijden.
- Wereldwijd slechts 1 op de 5 mensen toegang tot medicijnen heeft.
- Vrouwen bezig zijn met een inhaalslag: 2/3 van de nieuwe infecties in Afrika betreft vrouwen en meisjes.
- Aids de grootste bedreiging is voor kinderen en jongeren: van alle mensen die getroffen worden, is de helft jonger dan 25 jaar.
- Er nu al 15 miljoen aidswezen zijn.
- Slechts 28% van de mensen die acuut aidsremmers nodig hebben, deze ook krijgen.

Bron: www.stopaidsnow.nl

LEKKER ETEN? NEE, OP-VOEDING!

Dorinde Jansma

Twee weken geleden, op een dinsdagochtend, had ik een afspraak met een groep van negen anderstaligen. Samen leren ze vijf dagen in de week de Nederlandse taal. Maar die dinsdagochtend niet. Ik mocht ze namelijk twee uur lang vragen stellen over opvoeding. Zittend in een kring hebben we onder andere gesproken over het huwelijk, de taak van een moeder, belangrijke waarden in een gezin en 'dure vrouwen'. De leukste uitspraken en verhalen heb ik hier op een rijtje gezet.

→ Noanahid (Armenië): Bij ons zorgt de moeder voor de kinderen. Kinderen moeten goed leren dat ze oudere mensen moeten respecteren. In ons land heb je geen bejaardentehuizen, de ouders wonen bij de kinderen. Verder beslissen de ouders over met wie je gaat trouwen. Ouders geven advies over man/vrouw. Oude mensen zijn slimmer als jonge mensen, ze kunnen goed advies geven. In Nederland mag je samenwonen, in ons land mag dat niet.

→ Napa (Tailand): Kinderen zijn belangrijk, als jij ouder wordt, kunnen ze voor jou zorgen.

→ Hassan (Sudan): Kinderen luisteren meer naar de vader dan naar de moeder. De vader is strenger dan de moeder in ons land.

→ Pablo (Burundi): Ik ben Christelijk en bij ons moet je ook respect hebben voor oudere mensen, anders krijg je geen 'blessing'. Je moet oudere mensen helpen als ze dat vragen. Mijn ouders hebben mij het volgende geleerd over trouwen: Niet zoeken naar een grote vrouw, kleine vrouw, mooie vrouw, nee, je moet zoeken met je hart. Drie dingen zijn belangrijk: ze moet respect voor mij hebben, Christian zijn en goed kunnen koken. En zo iemand heb ik gevonden.

→ Noanahid (Armenië): Jongens kunnen gaan buitenspelen met vriendin bij ons, maar een meisje mag dat niet. Meisjes mogen niet naar buiten in groepjes.

→ Josephine (Fillipijnen): meisjes mogen niet met jongen praten op straat.

→ Nonna (Azerbaidjan): Wanneer je een kind krijgt, krijg je cadeautjes van je schoonmoeder. Bij meisjes minder cadeautje dan bij jongens. Met een meisje zijn ouders iets minder blij. Jongens zijn de toekomst. De stamboom gaat de mannelijke lijn af.

→ Nonna (Azerbaidjan): Met mijn kinderen praat ik overal over, behalve over seks. Dat kan en mag niet.

→ Yoesef (Irak): In mijn land zijn vrouwen heel erg duur. Je moet goud kopen en ook een huis. In totaal kost een vrouw wel 20.000 euro. De rijke mensen in ons land hebben soms wel 3 vrouwen. Ikzelf ben getrouwd met mijn nicht. Moslims mogen dat.

→ Napa (Tailand): Man en vrouw werken alletwee in ons land, ook doen ze samen het huishouden. Vaak moeten ze zorgen voor een oppas, bijvoorbeeld hun ouders. In onze cultuur kiezen de ouders ook een man/vrouw voor hun kind. Wanneer het kind niet met diegene trouwt volgt er een breuk met de ouders.

Ik houd van mijn man in Nederland en niet van degene die mijn ouders gekozen hadden. Eerst had ik geen contact met mijn moeder, maar langzaam gaat het weer beter. Ik praat nog steeds niet met haar over mijn vriend.

→ Noanahid (Armenië): Met mijn ouders praatte ik nooit over vriendinnen en vrienden. Al helemaal niet met mijn vader.

→ Ibrahim (Irak): Wanneer een kind naar het volgende schooljaar gaat, krijgt hij heel veel cadeautjes. Bij zijn verjaardag krijgt hij niets.

→ Josephine (Filippijnen): Ik heb een dochter van een Filippijnse man. Haar vader en ik zijn nooit getrouwd. Mijn moeder zorgde voor mijn dochter terwijl ik 5 jaar lang ging werken. Toen mijn dochter 9 jaar was, kwam ik weer terug naar huis. Mijn nicht was inmiddels in Nederland getrouwd. Ze had een foto van mijn aan een andere Nederlandse man laten zien en hij zei 'ik wil ook wel een Filippijnse vrouw'. Dus, mijn nichtjeschreef mij een brief en ik zeg 'ja, waarom niet?' Een tijdje later kwam die man mij ophalen samen met mijn dochter. Ik ben hier nu iets meer als 2 jaar.

→ Nonna (Azerbaidzjan): Het is normaal dat kinderen belangrijk zijn. Alle vrouwen in de wereld willen moeder worden. Ik vroeg mijn dochter, 'wat wil jij worden?' En zij zegt dat ze moeder wil worden. Zij is 7 en zij weet dit al!

→ Ibrahim (Irak): Kinderen zijn nieuw leven, als ik doodben, leven mijn kinderen verder.

→ Pablo (Burundi): In Afrika werkt de man en zorgt de moeder voor het huishouden en de kinderen. Goed is dat de vrouw thuisblijft en de man werkt. Bijvoorbeeld als man en vrouw beide werken, en de vrouw verdient meer dan de man, dan heeft de vrouw geen respect voor mij omdat ik een kleiner salaris heb.

→ Napa (Tailand): Man en vrouw werken alletwee in ons land, ook doen ze samen het huishouden. Vaak moeten ze zorgen voor een oppas, bijvoorbeeld hun ouders.

→ Hassan (Sudan): Mijn vader werkte hard, hij zorgde voor alles. Vrouwen zorgen voor het huis en de kinderen. De vrouw blijft thuis. We hadden een goed gezin zonder problemen. Maar mijn vader overleed in 1999 en mijn moeder in 2000. In je gezin leer je om oudere mensen te respecteren. Ouders leren jou alles, hoe je met anderen moet omgaan en dat je beleefd moet zijn. Bijvoorbeeld: Ik zit in de bus en er komt een oudere man, dan moet ik hem mijn plaats geven. In Nederland doen ze dat niet.

→ Josephine (Filippijnen): Mijn dochter wil niet meer terug naar de Filippijnen, want ouders slaan daar. Soms heeft mijn dochter een grote mond en dan zeg ik dat ik haar ga slaan. En dan zegt ze dat ze de politie gaat bellen! Ze heeft veel overgenomen van school. Dat vind ik niet goed.

→ Noanahid (Armenië): In Nederland zijn er weinig regels. Ouders mogen niet slaan en morgen niet te streng zijn. Daardoor is er erg weinig respect voor oudere mensen.

ACTIE(F) IN ENGELAND?

De mogelijke relatie tussen opvoeding en het gewicht van het kind.

Klaske van Marrum

Begin dit jaar overwoog de Britse Kinderbescherming een achtjarig Engels jongetje, van ruim negentig kilogram, uit huis te plaatsen. Er was sprake van ernstig overgewicht, aangezien een gemiddeld acht jarig jongetje zo'n dertig kilogram weegt (Telegraph, Martin Beckford, 2007).

Het was niet de eerste keer dat de media in Engeland veel aandacht aan het steeds groter wordende probleem, obesitas, schonk. Al eerder werd benadrukt dat er maatregelen zouden moeten worden genomen. Zo probeerde chef-kok Jamie Oliver in zijn programma 'Jamie Olivers School Dinners' ongezonde maaltijden op scholen uit te bannen en te vervangen door lekkere, gezonde maaltijden (Noordhollands Dagblad, Jacques Hermus, 2006).

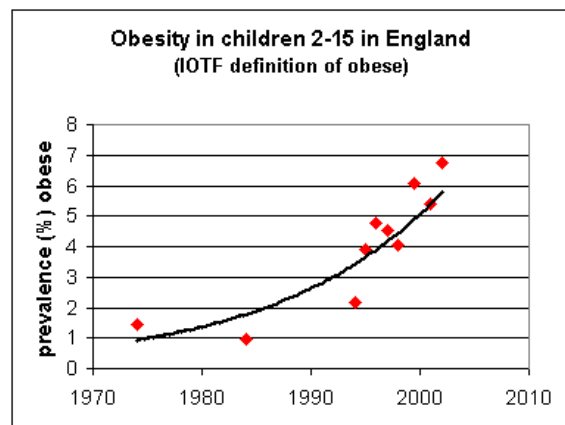
Obesitas

De diagnose obesitas ofwel ernstig overgewicht ontstaat wanneer de Body Mass Index (BMI) van een individu hoger is dan dertig. De BMI kan men berekenen door het gewicht in kilo's te delen door de lengte in meters van het individu. De lengte moet men hierbij kwadrateren. Obesitas is gevaarlijk, want deze ziekte kan naast een laag zelfbeeld, ook leiden tot bijvoorbeeld hart- en vaatziekten, verschillende soorten kanker en ouderdomssuikerziekte (Nederlandse Obesitas Vereniging, 2007).

Obesitas in Engeland

De prevalentie van obesitas in Engeland is het grootst van Europa (Department of Health, 2007). Obesitas neemt onder kinderen ook toe. Anno 2007 hebben zo'n één miljoen Britse kinderen onder de leeftijd van zestien jaar obesitas. En dat betekent dat één op de zes Britse kinderen te zwaar is.

In grafiek 1 is de toename van het probleem duidelijk te zien. Onderzoeken voorspellen dat als deze trend zich voortzet, minstens één vijfde van alle jongens en één derde van alle meisjes in Engeland in 2020 obesitas heeft (BMA, 2007).

Grafiek 1 Prevalentiecijfers Britse kinderen met obesitas (BMA)

Obesitas en de Britse overheid

De Britse overheid wil dat het probleem wordt aangepakt en onderneemt actie. Zij zet de strijd tegen obesitas hoog op haar agenda. Naast het feit dat obesitas gevaarlijk is voor de mens en dat dus een lagere levensverwachting kan betekenen, kan het probleem ook financiële problemen met zich meebrengen. Talloze mensen met obesitas moeten binnen de gezondheidszorg geholpen worden aan hun gezondheidskwalen en veel mensen zullen arbeidsongeschikt worden verklaard.

De Britse staatssecretaris van volksgezondheid wil dat voldoende lichaamsbeweging en een gezonde eetstijl meer worden aangemoedigd (Algemeen Dagblad, ANP, 2007). Naast het streven door de Britse

gezondheidsorganisaties 'Faculty of Public Health' en 'Heart of Mersey' om voedselabrikanten minder verzadigde vetten in fastfood te laten verwerken (Elsevier VMI, Lucien Joppen, 2007), stelt men de eigen verantwoordelijkheid voor de gezondheid ook centraal. De regering probeert nu onder andere door het aanbieden van gezonde maaltijden op scholen (NRC, David J. Hunter, 2007) en het besteden van meer tijd aan sport, mensen te helpen in hun strijd tegen obesitas. Ook meer duidelijke productinformatie zou de burgers moeten helpen (Algemeen Dagblad, ANP, 2007). Een nieuwe maatregel is bijvoorbeeld het ontwerpen van een alarmsysteem waardoor ouders door schoolartsen worden ingelicht wanneer hun kind te zwaar is (Algemeen Dagblad, Franka Hummels, 2007).

Oorzaken van obesitas

Maar wat betreft overgewicht bij kinderen lijkt er niet altijd veel duidelijkheid te zijn over de oorzaken van het probleem: is het vooral te wijten aan slechte eet- en leefgewoonten van het kind of spelen genetische invloeden een grotere rol? En mocht een slechte eet- en levensstijl een grote invloed hebben op het gewicht van het kind, in hoeverre zijn de ouders hier dan verantwoordelijk voor? Het is niet gemakkelijk om een kind van acht jaar als verantwoordelijke te zien voor het eigen eet- en leefgedrag. Wanneer men ouders verantwoordelijk voor het probleem zou achten, dan zou een probleem als obesitas op verwaarlozing en een verstoorde opvoedrelatie kunnen duiden. Het pedagogisch veld zou in dat geval maatregelen moeten nemen.

Men kan bij ongeveer 5% van de mensen die aan obesitas lijden, het probleem toeschrijven aan een duidelijke fysieke oorzaak (Foch & McClearn, 1980). Bij het overige deel van de obesitas patiënten is het probleem ontstaan door verschillende factoren. De pedagogiek is benieuwd naar de invloeden van het gezin, en in het bijzonder van de ouders, op het gewicht van het kind. Om hier een antwoord op te krijgen, is het nodig ons te verdiepen

in het onderwerp door verschillende onderzoeken betreffende dit gebied te raadplegen.

Afbeelding 1 Bang voor overgewicht (Picasa Webalbums)

Opvoeding en obesitas

Verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd om de relatie tussen een verstoorde opvoedrelatie en obesitas vast te stellen.

Zo toont het onderzoek van Pugliese & Tinsley (2007) aan dat de kans dat kinderen niet aan sport doen 1.41 keer groter zal zijn wanneer ouders bepaalde sociale eigenschappen zoals aanmoediging tot actief gedrag en modelgedrag niet vertonen. Ook het mogelijk maken om te sporten hoort hierbij. Wanneer het kind of de adolescent ondersteunende ouders heeft, is de kans dat het kind actief zal zijn tweemaal zo groot. Drie verschillende gedragstypen van ouders: het geven van aanmoediging, behulpzaam zijn en het fungeren als model vertonen significante positieve relaties met de fysieke activiteit van het kind of de adolescent (Pugliese & Tinsley, 2007).

Tevens wijst het onderzoek van Fulkerson, Strauss, Neumark-Sztainer, Story en Boutelle (2007) uit dat ook andere eigenschappen van ouders invloed kunnen hebben op het welzijn van het kind. Het plagen van jongeren met hun lichaamsbeeld heeft voor hen

negatieve gevolgen. Zij zijn hierdoor minder blij met het eigen lichaam, hebben minder zelfvertrouwen en vertonen depressief gedrag (Eisenberg, Neumark-Sztainer & Story, 2003). Het maken van plagende opmerkingen betreffende het gewicht heeft vooral een negatieve invloed op jongeren die te zwaar zijn (Neumark-Sztainer et al., 2002). Ook zachtaardige opmerkingen betreffende het gewicht gemaakt door ouders, hebben een negatieve impact op jongeren (Stradmeijer, Bosch, Koops, & Seidell, 2000; Wertheim, Martin, Prior, Sanson, & Smart, 2002). Dus ook aanmoedigingen om het kind te laten diëten werken averechts. Het kind kan zich hierdoor depressief gaan voelen en het doel om gewicht te verliezen slaagt vervolgens niet.

Lotty Eldering (2006) wijst erop dat in de literatuur over het algemeen twee typen risicofactoren in het gezin worden genoemd: risicofactoren die samenhangen met de structuur van het gezin en risicofactoren die het gevolg zijn van de interactie van het gezin. Vooral de laatste groep risicofactoren staat binnen ons onderwerp centraal. Garbarino (1992) onderscheidt drie verschillende risicofactoren, waaronder negatieve attitudes van ouders ten aanzien van kinderen.

Het is bewezen dat een regelmatige eettijd met het hele gezin de adolescent wel helpt om gewicht te verliezen.

(Fulkerson et al., 2006; Neumark-Sztainer, Wall, Story, & Fulkerson, 2004; Taveras et al., 2005).

Volgens het onderzoek van Videon en Manning (2003) gaat dit samen met een gezond eetpatroon. Ook het creëren van een goede ambiance tijdens de maaltijd, zal de kans op het ontwikkelen van een eetstoornis verminderen (Neumark-Sztainer et al., 2004).

Een ander onderzoek, uitgevoerd door Wilfey et al. (2007), toont de werking van levensstijl interventies aan. Wilfey et al. (2007) vergelijkt de behandelingsgroep ofwel experimentele groep met de groep die geen behandeling krijgt.

De behandelingsgroep zorgt voor significante resultaten. De experimentele groep heeft gezorgd voor een daling in

het gewicht van kinderen met obesitas en kan worden gezien als een succesvolle interventie. Wanneer de behandelingsgroep wordt vergeleken met de groep die slechts informatie over de behandeling heeft verkregen, wordt opnieuw aangetoond dat de behandeling heeft gewerkt.

Het percentage overgewicht is bij kinderen binnen de behandelingsgroep met 8.9% gedaald, dit is in consistentie met de eerder verkregen resultaten uit andere onderzoeken. Deze onderzoeken vermelden percentages van 5%-20%. (Goldfield et al., 2002; Jelalian & Saelens, 1999).

Bovendien laat het onderzoek van Wilfey et al. (2007) zien dat men van kinderen die geen behandeling hebben gekregen, verwacht dat zij aankomen in gewicht.

Afbeelding 2 Voorlichting gezond eten (Illustratie Milo)

Geen relatie tussen opvoeding en obesitas?

Maar niet alle onderzoeken vermelden een correlatie ofwel samenhang tussen invloeden van het gezin en het gewicht van het kind. De tweelingstudies uitgevoerd door Grilo en Pogue-Geile (1991) laten zien dat ongespecificeerde ervaringen die door de familieleden zijn gedeeld niet een significante invloed hebben op het gewicht van een kind. Wat de onderzoekers in deze bevinding dwars zit, is het feit dat het geen gemakkelijke zaak is om specifieke opvoedfactoren te isoleren van andere mogelijke invloeden op het gewicht, zoals genetische invloeden (het gewicht van de ouders bijvoorbeeld). De onderzoekers kunnen in dat geval geen causale relaties aantonen.

Ervaringen die niet door de gezinsleden worden gedeeld hebben daarentegen wel invloed op het gewicht van het kind. Een andere tweelingstudie wees uit dat ongeveer twintig procent van de variatie binnen het gewicht het gevolg zou zijn van het beleven van verschillende ervaringen. In het onderzoek richtte men zich daarom op het geslacht of op de leeftijd van een persoon.

De onderzoekers concluderen dat gedeelde omgevingsfactoren slechts zeer weinig invloed hebben op het gewicht van het kind.

Wat te doen?

Eerder in deze tekst werden twee centrale vragen over het onderwerp obesitas aan de orde gesteld. Of obesitas het gevolg zou zijn van slechte eet- en leefgewoonten wordt in de eerste vraag aan de orde gesteld.

De tweede vraag handelt over de mogelijke verantwoordelijkheid van de ouders voor het gewicht van het kind. Er zijn onderzoeken die geen relatie tussen eet- en leefgewoonten en gewicht kunnen vaststellen, of niet kunnen concluderen dat ouders verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor het gewicht van het kind.

Dat is geen reden om aan te nemen dat deze relaties werkelijk niet bestaan. Er zijn namelijk andere onderzoeken die wél een relatie hebben waargenomen. Hierdoor zijn er onderzoekers die onder andere ouders als verantwoordelijken voor het gewicht van het kind achten. Het is belangrijk om de mogelijke relatie tussen eet- en leefgewoonten en gewicht te blijven onderzoeken. De oorzakelijke factoren moeten onderzocht worden. Niet alleen in het belang van de gezondheid van het kind, maar ook in het belang van de pedagogiek. Men moet gaan beseffen dat alles op alles moet worden gezet om het grote probleem obesitas uit de wereld te helpen.

Klaske van Marrum is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen

Literatuur

Tijdschriftartikelen

Fulkerson, J.A., Strauss, J., Neumark-Sztainer, D., Story, M., Boutelle & K. (2007). Correlates of Psychosocial Well-Being Among Overweight Adolescents: The Role of the Family. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 75 (1), 181-186.

Grilo, C.M. & Pogue-Geile, F. (1991). The Nature of Environmental Influences on Weight and Obesity: A Behavior Genetic Analysis. *Psychological Bulletin*, 110, 520-537.

Pugliese, J. & Tinsley, B. (2007). Parental Socialization of Child and Adolescent Physical Activity: A Meta-Analysis. *Journal of Family Psychology*, 21 (3), 331-343.

Wilfley, D.E., Tibbs, L., van Buren, J., Reach, P., Walker, S., Epstein & H. (2007). Lifestyle Interventions in the treatment of childhood overweight: A meta-analytic review of randomized controlled trials. *Health Psychology*, 26 (5), 521-532.

Online krantenartikelen

Auteur onbekend (2007). Te dik even slecht als warmer klimaat. *Algemeen Dagblad*, 15 oktober 2007. Geraadpleegd op Internet op 7 december 2007, ca. 13.40 uur via URL <http://www.ad.nl/buitenland/article1741705.ece?nscategory=zoekResultaat>.

Beckford, M. (2007). Eight-year-old boy who weighs 14 stone could be taken into care. *Telegraph*, 27 februari 2007. Geraadpleegd op Internet op 6 december 2007, ca. 17.00 via URL <http://www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2007/02/26/nfat26.xml>.

Hermus, J. (2006). Topkok Jamie Oliver voert kruistocht tegen ongezond eten. *Noordhollands Dagblad*, 10 december 2007. Geraadpleegd op Internet op 6 december 2007, ca. 17.00 via URL <http://www.nhd.nl/article1237456.ece>.

Hummels, F. (2007). Britten zijn de dikste Europeanen. *Algemeen Dagblad*, 24 oktober. Geraadpleegd op Internet op 6 december 2007, ca. 17.00 via URL <http://www.ad.nl/buitenland/article1769328.ece?nscategory=zoekResultaat>.

Hunter, D. J. (2007, Nov. 17). Jamie Oliver is belangrijker voor onze gezondheid dan nóg een ziekenhuis erbij. *NRC*, 17 november. Geraadpleegd op Internet op 7 december 2007, ca. 14.30 via URL http://www.nrc.nl/opinie/article824613.ece/Jamie_Oliver_is_belangrijker_voor_onze_gezondheid_dan_nog_een_ziekenhuis_erbij

Boeken

Eldering, L. (2006) *Cultuur en opvoeding*, Rotterdam: Lemniscaat

Internetpagina's

British Medical Association. Childhood Obesity, geraadpleegd op Internet op 6 december 2007, van <http://www.bma.org.uk/ap.nsf/Content/ChildObesity>.

Department of Health. Obesity general information, geraadpleegd op Internet op 7 december 2007, van http://www.dh.gov.uk/en/Policyandguidance/Healthandsocialcaretopics/Obesity/DH_078098.

Elsevier Voedingsmiddelen Industrie. Verzadigd vet: Britse industrie onder druk, geraadpleegd op Internet op 7 december 2007 van <http://www.evmi.nl/nieuws/product-ontwikkeling/3339/verzadigd-vet-britse-industrie-onder-druk.html>

Nederlandse Obesitas Vereniging. Ziektes, geraadpleegd op Internet op 7 december 2007, van http://www.obesitasvereniging.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=1436&Itemid=126

Afbeeldingen

Afbeelding 1, *Illustratie Milo*, geraadpleegd op Internet op 7 december 2007 via URL http://www.nrc.nl/opinie/article824613.ece/Jamie_Oliver_is_belangrijker_voor_onze_gezondheid_dan_nog_een_zieke_nhuis_erbij

Afbeelding 2, *Picasa Webalbums*, geraadpleegd op Internet op 7 december 2007 via URL <http://picasaweb.google.com/rednas040590/Vergaarbak/photo#5083383818211637298>

Grafiek 1, *BMA*, geraadpleegd op Internet op 7 december 2007 via URL <http://www.bma.org.uk/ap.nsf/Content/ChildObesity>

advertentie

WAT ER OOK SPEELT IN EEN LAND, LAAT HET VOORAL DE KINDEREN ZIJN

HELP WARCHILD DE OORLOG UIT EEN KIND TE HALEN

UW CHINESE HOROSCOOP VOOR HET NIEUWE JAAR!

Anne Catrien Heijning en Lizet Greve

Bent u ook zo benieuwd hoe het nieuwe jaar gaat verlopen? Wordt het één en al gezelligheid of komen er toch wat moeilijke momenten? Zoek uw geboortjaar op, kijk welk dier bij u hoort en lees waar u op moet letten deze maand!

Rat:	1948, 1960, 1972, 1984, 1996, 2008
Os:	1949, 1961, 1973, 1985, 1997, 2009
Tijger:	1950, 1962, 1974, 1986, 1998, 2010
Konijn:	1951, 1963, 1975, 1987, 1999, 2011
Draak:	1952, 1964, 1976, 1988, 2000, 2012
Slang:	1953, 1965, 1977, 1989, 2001, 2013
Paard:	1954, 1966, 1978, 1990, 2002, 2012
Geit:	1955, 1967, 1979, 1991, 2003, 2015
Aap:	1956, 1968, 1980, 1992, 2004, 2016
Haan:	1957, 1969, 1981, 1993, 2005, 2017
Hond:	1958, 1970, 1982, 1994, 2006, 2018
Varken:	1959, 1971, 1983, 1995, 2007, 2019

Rat

U bent een gezellig en expansief persoon. U krijgt een interessant jaar! Als u kinderen heeft die in de pubertijd zijn, pas dan een beetje op. U heeft af en toe de neiging om u net iets te veel met uw kinderen te bemoeien. Laat uw kinderen een beetje hun eigen ding doen en dan komt alles goed. Voor ratten met kleine kinderen: u krijgt een goed aanbod in maart.

Os

U bent een ijverig en integer persoon. Het nieuwe jaar belooft voor u veel goeds, als u zich maar open stelt. Wees eens niet zo terughoudend! U zult zien dat uw familie voor veel vernieuwingen gaat zorgen. En dat is iets waar u van houdt! Geef uzelf en uw gezin de tijd om aan die vernieuwingen te wennen.

Tijger

U bent vurig en u heeft een enorme uitstraling! Binnen uw gezin loopt alles op rolletjes. 2008 belooft u ook niets dan goeds! Probeer in het nieuwe jaar om mensen echt toe te laten. Ga eens iets verder dan alleen een oppervlakkig gesprek. Er zijn mensen in uw directe omgeving die dat nodig hebben en energie kunnen halen uit uw moed. In 2008 wordt de relatie met uw kinderen nieuw leven ingeblazen. Dit gaat u als erg prettig ervaren.

Konijn

U bent een ambitieus persoon met grote levenskracht. Uw gezin is erg belangrijk voor u en u vindt het fijn om veel samen te zijn. Konijnen met kinderen in de pubertijd opgelet! Ze worden een beetje nerveus van uw geheimzinnige gedrag. Uw kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid. Dus: niet omslachtig zijn, zeg wat u te zeggen heeft en dan wordt 2008 een topjaar!

Draak

U bent enthousiast en een durf-al! U ziet het nieuwe jaar dan ook altijd weer als een uitdaging. U bent vastbesloten om er iets spectaculairs van te maken. U maakt uw kinderen al een tijdje lekker met uw plannen voor 2008 en dat lukt ook aardig. Als u wilt dat alles goed verloopt moet u oppassen met uw 'scherpe tong'. Sommige mensen zijn eerder gekwetst dan u denkt.

Slang

U bent altijd heel discreet en heeft een goede intuïtie. Heeft u een zenuwachtig gevoel en ziet u een beetje op tegen het nieuwe jaar? Heeft u het idee dat er spanningen zijn in uw gezin? Praat erover met uw partner en kinderen, u zult merken dat het oplucht en dat het allemaal wel meevalt. Als u alles bespreekbaar maakt, wordt 2008 een warm jaar voor u en uw gezin!

Paard

U moet het na de feestdagen van uw kracht en ijver hebben. Waar U tijdens de kerst nogal eens last had van labiliteit en negatieve gevoelens, zo staat het nieuwe jaar voor U in het teken van warmte en gezelligheid. U voelt zich sterker dan ooit en laat dit ook op alle fronten zien. Uw innerlijke kracht helpt U deze gevoelens een plekje te geven. Plan in het nieuwe jaar wat meer gezellige uitstapjes met het hele gezin.

Geit

De maand Januari wordt weer een artistieke maand voor de geit. De geit met kinderen ontdekt een verborgen talent bij één van de kinderen. Laat het kind vrij in z'n creativiteit en laat het talent zich verder ontwikkelen. Bij U zelf gaan de kunstwerken als warme broodjes over de toonbank, hou dit vast in het nieuwe jaar!

Aap

U heeft altijd al graag de touwtjes in handen willen hebben maar af en toe moet U deze een beetje laten vieren. Het afgelopen jaar heeft U teveel op uw kerfstok genomen en stond U dag en nacht voor uw dierbaren klaar. U mag best eens een ander wat meer laten doen. Geniet zelf wat meer het komende jaar, uw welverdiende rust en het samenzijn met uw dierbaren! Aan het einde van deze maand staat U een aangename verrassing te wachten.

Haan

Humor is uw kracht. U bent de vrolijke noot in ieder gezelschap. Toch moet U uitkijken dat U hier niet in doorslaat. Af en toe kunnen grappige verhalen een beetje worden overdreven. Hou het geloofwaardig! Hanen met kinderen moeten opletten dat niet één van de kinderen teveel de aandacht op zichzelf vestigt. De wintermaanden staan in het teken van liefde. Uw geliefde zal U op onverwachtse wijze verrassen. Geniet hiervan!

Hond

U bent een trouw en intelligent persoon en heeft veel vrienden. Dit is ook met de kerst weer duidelijk geworden. Mensen die U het afgelopen jaar door dik en dun hebt gesteund hebben in grote getalen hun dank laten blijken. Een goede tip voor het komende jaar, wimpel goede bedoelingen van anderen niet teveel weg, maar geniet er wat meer van. Door alles wat U voor anderen doet heeft U de neiging het voor uzelf niet altijd gezellig te maken. Neem lekker wat tijd voor uzelf en uw gezin en plan een vakantie in deze koude wintermaanden naar een zonnig land. Later dit jaar hebben uw vrienden U nog vaak genoeg nodig.

Zwijn

U staat bekend om uw eerlijkheid. U bent een open boek en U heeft voor niemand geheimen. Alhoewel dit een positieve eigenschap is, is het soms echter beter om dingen voor uzelf te houden. Verder bent U over het algemeen een twijfelaar. Probeer dit zo rond de 14^e een beetje te onderdrukken, er komt dan iets op uw pad waar niet over getwijfeld moet worden! U geniet meer van de dingen als u op uw gevoel afgaat. De mensen om U heen zullen U nog meer waarderen. 28 Januari wordt voor U een dag om nooit te vergeten!

Bronnen:

http://home.student.uva.nl/rajshri.ramnares/chinese_horoscoop.htm
<http://www.weiqi.nl/data/chinAstro.htm>

NU AL EEN KIND?

'Tienermoeders uit verschillende culturen'

Nicole Georg

Tienermoeders: in alle culturen komt dit voor. Uit onderzoeksgegevens van de Rutgers Nisso Groep is af te lezen dat het percentage tienerzwangerschappen onder de autochtone meisjes lager ligt dan onder de niet-westerse allochtone meisjes, namelijk 2,5% tegenover 14,5 % ('Seks onder je 25ste', 2005). Ook volgens het CBS loopt de laatste groep meisjes het grootste risico ('Tienermoeders: recente trends en mogelijke verklaringen', 2004). Dat terwijl er diverse programma's, gericht op voorlichting en preventie, zijn opgezet door aandacht van politiek en media. Blijkbaar spelen verschillen in cultuur en achtergrond een belangrijke rol, maar wat zijn deze precies? Om hier inzicht in te krijgen, zijn de vier belangrijkste etnische groepen uit de Nederlandse samenleving belicht, te weten: Antillianen, Creoolse Surinamers, Turken en Marokkanen. De laatste twee zijn wel samengevoegd vanwege verwaarloosbare verschillen. Als vijfde groep zijn de minderjarige asielzoekers erbij genomen. Dit omdat ze tevens een groot risico lopen vanwege de achtergrond. Per groep wordt er gekeken naar opvattingen en gewoonten die van invloed zijn op het denken en doen van de meisjes en de gevolgen ervan. Zo kan een beeld verkregen worden waarom bepaalde groepen meer risico lopen dan andere om op jonge leeftijd zwanger te raken.

Antilliaanse meisjes

De groep waarbij tienerzwangerschap het meeste voorkomt, zijn Antilliaanse meisjes ('Seks onder je 25ste', 2005). Volgens het "Nationaal instituut voor Nederlands slavernijverleden en erfenis" kan het deels terug gevoerd worden tot het slavernijverleden van de Nederlandse Antillen. In die tijd lagen instabiliteit, promiscuïteit en het ontbreken van een emotionele band tussen partners namelijk ten grondslag aan het gezinsleven van de slaven en hun nazaten ('Emancipatie Antilliaanse en Arubaanse vrouwen', 2006). Tot op heden missen deze meisjes vaak aandacht en begeleiding van de ouders. Meestal worden ze opgevoed door een alleenstaande moeder (Eldering, 2002). Daarbij is het onderwerp 'seks' tevens taboe door de grote invloed van de Katholieke geloofsovertuiging. Hierdoor zijn

'De meiden van JEM'

ze vaak niet op de hoogte van anticonceptie. Daarnaast komen velen uit een lagere sociaal-economische klasse en hebben een

lager opleidingsniveau of zijn voortijdige schoolverlaters. Ook is er druk van vrienden en vriendinnen (peerpressure), bijvoorbeeld om een vriendje te hebben ('Emancipatie Antilliaanse en Arubaanse vrouwen', 2006). Door al deze factoren ontstaat een gebrek aan zelfvertrouwen, een laag verwachtingspatroon en een negatief zelfbeeld. Bij gebrek aan geborgenheid van de ouders en omgeving, kan het meisje een kind als opvulling hiervoor zien. Ze verwacht dan die liefde van het kind te krijgen. Andere mogelijke redenen zijn: het voldoen aan de (macho)wens van de man, de jongen proberen aan zich te binden of om financieel onafhankelijk te worden door het

recht op een uitkering. Vaak speelt de vader geen actieve rol omdat hij de verantwoording ontloopt of omdat zij niet geïnteresseerd is in de relatie, alleen het kind ('Emancipatie Antilliaanse en Arubaanse vrouwen', 2006). Zo vertelt Cherish: "Ik ben 16 jaar en 5 maanden zwanger. Toen ik het aan mijn vriend vertelde, wou hij dat ik het weg liet halen maar ik kon het niet. Ondertussen heb ik nu al bijna 4 maanden niets meer van hem gehoord." (<http://www.9maand.com/verhaal/jong/verhaal104.php>) Een aantal meisjes krijgen wel steun van ouders en familie, maar het kan ook gedeeltelijk of geheel ontbreken doordat de familie nog op de Antillen woont of omdat familienetwerken in Nederland uiteenvallen. Met het leven in een andere routine en ritme dan leeftijdsgenoten gaan vriendschappen en vrijetijdsactiviteiten verloren. Bij gebrek aan steun wordt de opvoeding extra zwaar, zo ook het (blijven) volgen van een opleiding. Hierdoor kunnen deze meisjes te maken krijgen met sociale uitsluiting en eenzaamheid ('Emancipatie Antilliaanse en Arubaanse vrouwen', 2006).

Creools Surinaamse meisjes

Op de tweede plaats komen de Creools Surinaamse meisjes. Hun achtergrond scheelt niet veel met de Antilliaanse cultuur. Ook zij zijn meestal alleen opgevoed door hun moeder. Doordat deze daarnaast vaak kostwinner is, ontstaat een tekort aan controle, aandacht en begeleiding. Omdat de moeder het daarbij nogal moeilijk vindt om over seks te praten, wordt het nauwelijks of onjuist besproken, waardoor de meisjes weinig hierover weten (Eldering, 2002). Wat sociaal-economische klasse en opleidingsniveau betreft, staan ze vaak wel wat hoger dan Antillianen. Bij weinig toekomstperspectief kan een kind het meisje volwaardig en geliefd laten voelen. Of zij wil financiële onafhankelijkheid verkrijgen door het recht op een uitkering. Omdat alleenstaand ouderschap hier geen negatieve betekenis heeft, wordt het niet als probleem gezien om al jong alleen een kind op te voeden ('Achtergronden van tienerzwangerschappen', 2004). Zo spreekt Gerda, sinds haar 17de moeder: "In Suriname is het niet echt erg als je vroeg zwanger wordt, behalve als je het echt niet wil houden." (<http://scholieren.samenvattingen.com/doc>

[umenten/show/7420748/](http://scholieren.samenvattingen.com/doc)) Daarom is het voor de moeders echter wel des te meer van belang dat hun dochters een diploma halen om financieel onafhankelijk te kunnen zijn (Eldering, 2002). De vader van het kind is dus vaak nauwelijks betrokken bij de opvoeding. Sommige meisjes krijgen wel steun, andere niet. De sociale structuur is hier namelijk minder hecht en de zorg voor haar en het kind wordt minder vaak als de verantwoordelijkheid van de familie van de vader gezien ('Achtergronden van tienerzwangerschappen', 2004). Wanneer leeftijdsgenoten in een vergelijkbare situatie zitten, zoeken ze veelal steun bij elkaar.

Turkse en Marokkaanse meisjes

In zowel de Turkse als Marokkaanse cultuur spelen religie en tradities een zeer belangrijke rol in het leven van het gezin, met de Islam als basis. Hierover wordt veel gepraat, seks is echter taboe. Meisjes worden geacht maagd te blijven tot het huwelijk, als symbool van een goede opvoeding en voor het prestige van haar familie (Eldering, 2002). Van jongs af aan worden zij voorbereid op hun toekomstige rol als huisvrouw en moeder, onderwijs is dus van weinig belang. In beide culturen is het normaal voor het meisje om al vroeg te trouwen en kinderen te krijgen (Eldering, 2002). Faiza vertelt: "Na korte tijd ben ik getrouwd en mocht ik kiezen: in Nederland wonen of in Marokko. Mijn man had in België gewoond. Ik was 17 toen ik terugkwam. Mijn zoontje was net geboren." (Bizzyboa 3, 2004: 15). De meeste meisjes zijn dus al getrouwd wanneer ze op jonge leeftijd moeder worden ('Achtergronden van tienerzwangerschappen', 2004). Wanneer ze toch seks hebben voor het huwelijk en zwanger raken, kunnen strenge sancties volgen vanwege eerverlies van de familie (Eldering, 2002). In het minst erge geval worden het meisje en de jongen verplicht met elkaar te trouwen. Het meisje kan echter ook verstoten worden of zelfs gedood. Uit angst voor deze sancties wordt daarom veelal abortus gepleegd bij ongeoorloofd zwangerschap of ze loopt zelf weg en komt bij een hulpverleningsinstantie terecht. Sinds 1996 krijgen veel vrouwen al wel op wat latere leeftijd kinderen dan voorheen. Daarnaast blijkt in 2002 het percentage getrouwde tienermoeders van de tweede generatie lager te zijn dan die

van de eerste generatie ('Tienermoeders: recente trends en mogelijke verklaringen', 2004). Toch heeft traditie nog steeds de overhand in beide culturen, waardoor de vrouwen weerstand uit de omgeving kunnen krijgen wanneer ze ertegenin gaan.

Minderjarige asielzoekers

Een steeds groter wordende groep betreft tienerzwangerschappen zijn de minderjarige asielzoekers. Sommige meisjes zijn met hun ouders gekomen, andere helemaal alleen. Vaak vanwege veiligheids- of economische redenen. Velen van hen zijn onwetend betreft seks en anticonceptie doordat het vanuit hun cultuur taboe is ('Kind van twee werelden', 2006). Verder zijn ze door hun moeilijke situatie in hun thuisland kwetsbaar voor prostitutie en seksuele mishandeling. De meisjes worden dan met valse beloften naar Nederland gelokt en uiteindelijk tot prostitutie gedwongen (Eldering, 2002). Zo lopen ze een groot risico om zwanger te raken. Daarnaast wordt wel eens gedacht dat een baby een uitkomst kan zijn om in Nederland te mogen blijven ('Poppenkindjes', 2001). Doordat velen de taal nauwelijks spreken en schrijven, is het moeilijk om deze meisjes te kunnen bereiken ter preventie en begeleiding ('Kind van twee werelden', 2006). Daarbij kan het moeizaam gaan in het onderwijs, bij het vinden van werk en in het opbouwen van sociale contacten. Door traumatische ervaringen in eigen land en tijdens de vlucht, kunnen ze ook nog last hebben van indringende problemen. Wanneer er tevens onzekerheid bestaat over het verdere verblijf hier, wordt de integratie des te meer bemoeilijkt en kunnen deze meisjes zich nog eenzamer voelen. Velen kunnen tijdens en na zwangerschap gelukkig nog steeds in opvangcentra terecht of deelnemen aan bepaalde projecten. Zo ook Mariëta: "In 1998 ben ik naar Nederland

gekomen. Ik wilde hier opnieuw beginnen. De eerste drie maanden woonde ik in een opvanghuis voor asielzoekers, daarna in een kinderkuis. Daar kon je zelfstandig wonen. Ik raakte zwanger en kreeg mijn kind in een huis voor tienermoeders." (Bizzyboa 3, 2004: 12) Sommigen die uiteindelijk echter geen verblijfsvergunning krijgen, worden dan zonder pardon met kind op straat gezet en raken nog verder van huis ('Ama's plegen zelfmoord n.a.v. asielbeleid', 2002).

Conclusie

Bij het vergelijken van de vijf verschillende groepen komt duidelijk naar voren dat er verschillen zijn. Wel delen de Antillianen en de Creools Surinamers bepaalde basisopvattingen met elkaar, evenals de Turken en Marokkanen. Omdat het jong en alleen opvoeden van een kind niet als probleem wordt gezien in de eerste twee groepen, lopen zij het grootste risico op een tienerzwangerschap, zonder partner. Daarbij spelen negatieve sociale factoren ook een belangrijke rol. Voor Turken en Marokkanen zijn tradities echter heel belangrijk. Houden de meisjes zich niet hieraan, kunnen sancties volgen. Daarom komen tienerzwangerschappen bij hen het minst voor. Daarbij zijn de meeste al getrouwd en wat ouder dan de Antillianen en Creools Surinamers. Bij ongeoorloofde zwangerschap wordt uit angst veelal abortus gepleegd. De minderjarige asielzoekers zijn vaak het meest benadeeld worden door hun uitzonderlijke situatie: alleen, trauma's, taalgebrek en onzekerheid betreft verblijf. Door de achtergronden van deze meisjes goed te kennen, kunnen instanties dus aangepaste hulp bieden zodat ze meer toekomstperspectief krijgen dan nu het geval is.

Nicole Georg is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen

Literatuur

Online onderzoeken

Garssen, J. (2004). Tienermoeders: recente trends en mogelijke verklaringen. *Voorburg/Heerlen: CBS*. Geraadpleegd op Internet op 25 november 2007, ca 12:30 <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/8727AB4E-3B10-4CEB-8D6B-083A22CCD4EF/0/2004k1b15p013art.pdf>

Meijer, S., de Graaf, J., Vanwesenbeeck, I. & Poelman, J. (2005). Seks onder je 25ste. *Utrecht: Rutgers Nisso Groep*. Geraadpleegd op Internet op 25 november 2007, ca 12:00 van http://www.seksonderje25e.nl/resultaten_sept/index2.html

Van Berlo, W., Wijsen, C. & Vanwesenbeeck, I. (2004). Achtergronden van tienerzwangerschappen. *Utrecht: Rutgers Nisso Groep*. Geraadpleegd op Internet op 25 november 2007, ca 15:00 van <http://www.boerhaavenet.nl/books/2042.pdf>

Wijsen, C. & van Lee, L. (2002). Kind van twee werelden. *Utrecht: Rutgers Nisso Groep*. Geraadpleegd op Internet op 26 november 2007, ca 8:30 van http://www.integratie.net/binaries/dossierantillianen/publicaties/2006/Kind_van_twee_werelden.pdf/view?searchterm=kind%20van%20twee

Willemsen, G. (2006). Emancipatie Antilliaanse en Arubaanse vrouwen. *Amsterdam: Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis*. Geraadpleegd op Internet op 25 november 2007, ca 13:30 van <http://www.binaries.net/binaries/dossierantillianen/publicaties/2006/11/17341-rapport-p4-tienermoeders-ninsee-jv-061107.pdf>

Online tijdschriften

Vroom, M. (mei 2004). Bizzzyboa, 3. *Utrecht: Centrum BOA*. Geraadpleegd op Internet op 26 november 2007, ca 9:30 van <http://www.centrumboa.nl/pdf/Tienermoeders.pdf>

Online artikel

Koelewijn, J. (2001). Poppenkindjes. *NRC Handelsblad*. Geraadpleegd op Internet op 26 november 2007, ca 11:00 van <http://www.nrc.nl/W2/Nieuws/2001/04/28/Vp/z.html>

Internetpagina's

Indymedia (2002). Ama's plegen zelfmoord n.a.v.asielbeleid. Geraadpleegd op Internet op 26 november 2007, ca 11:45 van <http://www.indymedia.nl/nl/2002/10/6819.shtml>

Cherish (2005). Zestien en bijna moeder. Geraadpleegd op Internet op 26 november 2007, ca 14:15 van <http://www.9maand.com/verhaal/jong/verhaal104.php>

Auteur onbekend (2001). Tienermoeders. Geraadpleegd op Internet op 26 november 2007, ca 14:30 van <http://scholieren.samenvattingen.com/documenten/show/7420748/>

Afbeelding

De meiden van JEM, geraadpleegd op Internet op 27 november 2007, ca 19:00 van www.bodemloos.com/tienermoeders/lezen.htm

Boek

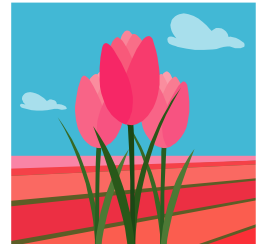
Eldering, L. (2002), *Cultuur en opvoeding*, Rotterdam: Lemniscaat

Hulp nodig?

- Informatie, advies, hulp en ondersteuning voor jonge moeders en vaders t/m 23 jaar:
FIOM: Poststraat 2, 9712 ER Groningen (Geopend: 9.00-13.00 en 13.30-16.30 uur), telefoon 050 – 3142020, fax 050 – 3186368, e-mail [groningen@fiom.nl](mailto: groningen@fiom.nl)
Bijeenkomsten/lotgenotencontact voor meisjes/vrouwen van 14 t/m 23 jaar:
Iedere maandagochtend van 9.45-12.00 uur (met uitzondering van de vakanties) op bovenstaand adres. Kinderopvang aanwezig. Voor info en aanmelding: 050-3142020.
Voor andere vestigingen in Nederland: www.fiom.nl
- Bij onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap en na zwangerschapsverlies:
VBOK: 0900-2021088 (24 uur; €0,05/min.) of hulpverlening@vbok.nl
- Dé site voor zwangere meiden en jonge moeders voor contact en praktische informatie: www.tienermoeders.nl

TEST JEZELF!!

Hoe goed is jou kennis over andere culturen? Test het! ^{de}
antwoorden zijn te vinden op pagina 20.

- 1) In welk land worden vrouwen uitgehuwelijkt?
 - a. Duitsland
 - b. Saoedie-Arabië
 - c. Hongarije
- 2) Op welke manier heeft het warme klimaat invloed op de leefwijze in subtropische landen.
 - a. De arbeidsproductiviteit ligt in de ochtend en avonden
 - b. Lange vakanties
 - c. Het klimaat heeft geen invloed
- 3) Waarom hopen ouders in China dat hun eerstgeboren kind een jongen wordt?
 - a. Omdat ze dan een stamhouder hebben
 - b. Omdat ze maar één kind mogen hebben
 - c. Omdat een jongen beter werk kan verrichten
- 4) In welk land is de emancipatiebeweging het sterkst?
 - a. Turkije
 - b. Oostenrijk
 - c. Nederland
- 5) Binnen welk land is kinderarbeid toegestaan?
 - a. China
 - b. Spanje
 - c. België
- 6) Wat is de meest voorkomende reden dat mensen uit een ander land naar Nederland vluchten?
 - a. Vervolging om godsdienst
 - b. Armoede
 - c. Hoop op een goede toekomst in Nederland
- 7) Wat is de meest voorkomende barrière die vluchtelingen ervaren als ze naar Nederland komen?
 - a. De taal
 - b. Het vinden van werk
 - c. Sociale contacten
- 8) Wie vieren het offerfeest, het Suikerfeest en de besnijdenis?
 - a. Turken en Marokkanen
 - b. Marokkanen en Portugezen
 - c. Turken en Hongaren
- 9) Wanneer is een kind dat in Vietnam geboren en woonachtig is jarig?
 - a. Op zijn/haar geboortedag
 - b. Dit wordt niet bijgehouden
 - c. Op nieuwjaarsdag

10) Wat is het verschil wat betreft sociale zones tussen Nederlanders en Italianen

- a. In Nederland is men afstandelijker
- b. In Italië is men afstandelijker
- c. Er is geen verschil, ze zijn beide aanhankelijk

11) Waarom dragen vrouwen in Turkije boerka's?

- a. Uit traditie
- b. Omdat ze het mooi vinden
- c. Vanwege hun godsdienst

12) In welk land duurt een bruiloft meerdere dagen?

- a. Turkije
- b. Zwitserland
- c. Spanje

INTERNATIONALE VROUWENDAG

Datum: zaterdag 8 maart 2008

Land / gebied: Internationaal

Religie:

Soort: Modern

Internationale Vrouwendag is de actiedag van de vrouwenbeweging, jaarlijks op 8 maart.

Feiten over vrouwen

1. Vrouwen vormen 50% van de wereldbevolking
2. Vrouwen doen 66% van al het werk
3. Vrouwen verdienen 10% van het wereldinkomen
4. Vrouwen hebben 1% van alle bezittingen
5. Van alle regeringsleiders op de wereld is 5% vrouw
6. Van alle armen op de wereld is 75% vrouw
7. Van alle analfabeten op de wereld is 66% vrouw
8. Van alle vluchtelingen op de wereld is 75% vrouw
9. Van de 150 leden van de Tweede Kamer in Nederland is 36% vrouw
10. Vrouwen in Nederland verdienen gemiddeld 23% minder dan mannen

Internationale Vrouwendag werd voor het eerst uitgeroepen door Clara Zetkin op de internationale vrouwenconferentie in Kopenhagen in 1910, waaraan 100 mannen en vrouwen deelnamen uit 17 landen. Hoewel de aanleiding de massale staking was op 8 maart 1908 in de Verenigde Staten van vrouwen in de textiel- en kledingindustrie voor een achturige werkdag, betere arbeidsomstandigheden en kiesrecht, stond de strijd voor algemeen kiesrecht aanvankelijk centraal. De jaren daarop werden in een groeiend aantal landen op 8 maart demonstraties en vergaderingen gehouden. De Eerste Wereldoorlog maakte een einde aan dit gebruik.

Met de opleving van de feministische beweging in de jaren zestig kwam de belangstelling voor een internationale vrouwendag weer terug en sinds de jaren zeventig wordt er in veel landen aandacht aan besteed. In veel socialistische landen is op 8 maart een officiële feestdag en in 1978 werd de dag door de Verenigde Naties als feestdag erkend.

Vanaf 1978 wordt in Nederland door veel vrouwengroepen gezamenlijk 8 maart gevierd. De bedoeling van de dag is opnieuw de gemeenschappelijke strijdpunten van de vrouwenbeweging naar voren te brengen.

DE POSITIE VAN DE VROUW IN RELATIE TOT HAAR MAN

*Opvattingen over de vrouw ten opzichte van
haar man binnen verschillende culturen*

Tjitska van den Berg

Bron: <http://www.jumbo.be/press/data/mag/e/26/vrouw%20stratego.jpg>

Er is tegenwoordig veel aandacht voor de positie van vrouwen. Ook in maatschappelijk opzicht wordt hier veel aandacht aan besteedt en worden er allerlei regels bedacht om te zorgen dat de vrouw gelijke rechten heeft als de man. Maar in hoeverre verschilt het standpunt over de positie van de vrouw zowel binnen als tussen verschillende culturen? In mijn artikel geef ik antwoord op deze vraag, door het standpunt over de positie van de vrouw te beschrijven binnen de Islam en binnen het christendom.

Stelling: De vrouw is gelijk aan de man binnen de Islam.

De positie van de vrouw binnen de Islam.

Allereerst beschrijf ik de positie van de vrouw, bekeken vanuit het oogpunt van de meiden van Halal; Jihad en Hajar Alariachi.

Volgens de meiden van Halal wordt gelijkheid of verschil in verband gebracht met de vraag wie belangrijker voor God is. De meiden hanteren de volgende tekst om dit te verduidelijken. (Alariachi, J. & Alariachi H. 2007)

'De mannen en vrouwen die zich (aan God) hebben overgegeven, de gelovige mannen en vrouwen, de onderdanige mannen en vrouwen, de geduldig en volhardende mannen en vrouwen, de deemoedige mannen en vrouwen, de mannen en vrouwen die aalmoezen geven, de mannen en vrouwen die vasten, de mannen en vrouwen die hun schaamstreek kuis bewaren, de mannen en vrouwen die God veel gedenken, voor hen heeft God vergeving en een geweldig loon klaargemaakt.' (Koran 33:35)

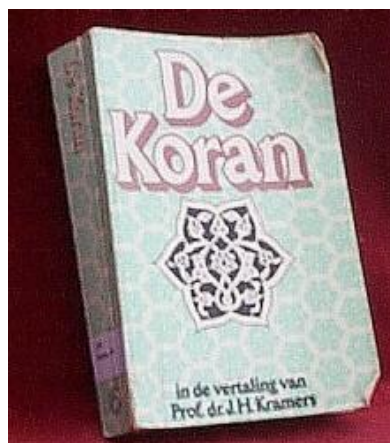
Uit dit vers blijkt volgens de meiden dat God (Allah) mannen en vrouwen als gelijken ziet. God verkiest de ene persoon boven de andere als diegene zich bewust is van God en liefde heeft voor God. De vrouw is dus niet minder dan de man.

De meiden van Halal geven aan dat er echter een vers is in de Koran die men aangrijpt om aan te geven dat mannen en vrouwen niet gelijk zijn.

Het gaat hen om vers 34 van hoofdstuk 4:

'Mannen zullen volledig zorg dragen voor vrouwen' Het Arabische woord 'Qawwam' wordt in dit vers genoemd, wat vaak in Koranvertalingen verkeerd vertaald wordt.

'Qawwam betekent 'volledige verantwoordelijkheid dragen voor' of 'volledig zorg dragen voor'

Bron:
<http://www.solmortel.nl/images2/islam/koran%20ned.jpg>

Volgens de meiden heeft een man weliswaar extra verantwoordelijkheden, maar dit betekent niet dat een vrouw minder is dan een man. Volgens hen geeft het vrouwen juist het recht op bescherming van haar man die dus extra verantwoordelijkheden draagt.

De meiden geven toe dat dit in de praktijk helaas door een aantal mannen wordt misbruikt om de baas te kunnen spelen over de vrouw, onder het mom van verantwoordelijk zijn over haar. De meiden vinden dat de individuele persoonlijkheid van de vrouw door de islam wordt erkend.

Voorop stelt het Islamitische model namelijk dat iedereen volledig vrij is om zijn godsdienst te kiezen. Bovendien worden vrouwen ook aangemoedigd om deel te nemen aan het publiek debat en hun mening te uiten wat betreft economie, godsdienst, sociale aangelegenheden enzovoort. (Alariachi, J. & Alariachi H. 2007)

Volgens de meiden is ook binnen het huwelijk de vrouw gelijk aan haar echtgenoot.

Het huwelijk betekend een verbintenis, waarbinnen zowel man als vrouw gelijke rechten hebben. De meiden geven aan dat de vrouw de man dus niet hoeft te dienen.

Als laatste merken de meiden nog op dat op het gebied van politiek de vrouw al 1400 jaar het recht heeft om te stemmen. Een vrouw heeft namelijk het recht om in het belang van welke zaak dan ook, haar mening te uiten en deel te nemen aan politieke processen. Helemaal niets verbiedt vrouwen een hoog politiek ambt te bekleden. (Alariachi, J. & Alariachi H. 2007)

Mening van anderen over deze positie. Niet-moslims reageren over het algemeen afwijzend op het betoog van de meiden van Halal. Ze geven aan dat de meiden slechts maar 1 vers behandelen van de gehele tekst Soerah 4, terwijl de hele tekst in deze context van groot belang is voor de gelijkheidsdiscussie tussen man en vrouw. In het tweede deel van de tekst wordt namelijk gezegd dat de man het recht heeft om zijn vrouw te slaan. Aan de hand van dit enkele vers maken de meiden beweringen zonder dat ze trachten deze te bewijzen. Ook leggen vele niet-moslims de nadruk op het feit dat de realiteit er helaas vaak anders uit ziet dan de theorie van de koran.

Veel niet-moslims geven aan dat het betoog van de meiden van Halal vele verdraaiingen en halve waarheden bevat. Tevens wordt er gezegd dat de ongelijkheid van vrouwen niet alleen blijkt uit teksten zoals Soerah 4:34. Het blijkt ook uit de volgende zaken:

Vrouwen mogen niet zelfstandig contracten of andere zaken regelen, een mannelijke getuige is gelijk is aan twee vrouwelijke getuigen en zo zijn er nog veel meer zaken die in het betoog van de meiden van Halal niet besproken worden. (Appel, S. & Lith, van E. 2007) Een ander voorbeeld van de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen binnen de Islam is dat een moslim vrouw volgens de islamitische wet niet mag trouwen met een man die geen moslim is, terwijl een moslim man wel met een vrouw mag trouwen die geen moslim is. Ook heeft de man recht op het trouwen met meerdere vrouwen tegelijk, in tegenstelling tot de vrouw, die dit recht niet heeft. (Eldering. L. 2006)

Stelling: De vrouw is gelijk aan de man binnen het christendom.

De positie van de vrouw binnen het christendom.

Ik begin met het beschrijven van de positie van de vrouw, vanuit het oogpunt van een aantal christenen zelf, namelijk de leden van de christelijke mannen en vrouwen raad. (De christelijke mannen en vrouwenraad, 2006)

De raad geeft aan dat in het Oude testament vele gebeurtenissen zijn beschreven waarin vrouwen gedenigreerd en mishandeld werden maar dat God dit gedrag nooit heeft goedgekeurd. Volgens hen is het belangrijk dat het culturele moreel en het historische perspectief, waarin God zijn openbaringen heeft gesproken worden gescheiden van die openbaringen zelf.

Men moet de latere culturele ontwikkelingen en afwijkingen van Gods woord dus niet

Verwarren met het Woord zelf. De achting die Jezus had voor vrouwen was namelijk heel verschillend van dat van zijn tijdgenoten.

De raad benadrukt dat Jezus de waarde van vrouwen laat zien doordat Hij hun innerlijke waarde als mens erkent. Vrouwen hebben voor Jezus dezelfde innerlijke waarden als mannen.

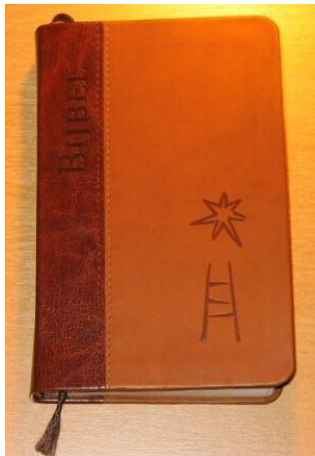
Uit Genesis 1:27 blijkt dat vrouwen net zoals mannen geschapen zijn naar het beeld van God.

De raad geeft aan dat Jezus zowel voor mannen als vrouwen op aarde kwam. Hij kwam als een persoon en hij behandelde vrouwen ook als personen, als medemensen.

Uit dit alles concludeert de raad dat vrouwen voor God volwaardige personen zijn en zeker niet objecten van begeerten of slaven van een man. Volgens hen benadert God vrouwen in hun relatie tot Hem.

Aan de hand van de vier evangeliën worden voorbeelden van deze gelijke behandeling van vrouwen getoond.

De raad geeft eerst een aantal voorbeelden uit het Bijbelboek Johannes, met betrekking tot het eerste aspect van de waarde waarin Jezus vrouwen zag, namelijk dat Jezus met vrouwen sprak. In Johannes 4:7-26 stonden de discipelen versteld toen ze Jezus zagen praten met de Samaritaanse vrouw bij de waterput. In Johannes 8:10-11 sprak Hij ook vrijuit met een overspelige vrouw.

Bron:
<http://proto.thinkquest.nl/~klb083/images/bijbel/nbvbijbel.jpg>

De raad geeft voorbeelden van het tweede aspect van de waarde waarin Jezus vrouwen zag. Dit gaat om de Meelevende manier waarop Hij met ze sprak.

In Lucas 8:48 noemde Hij de vrouw die aan bloedingen leed zelfs 'dochter'. Eveneens wordt in Lucas 13:12 de kromme vrouw door Jezus 'dochter van Abraham' genoemd. Hieruit wordt

geconcludeerd dat Jezus met het geven van deze benamingen in wezen vrouwen dezelfde geestelijke status als mannen gaf.

Vervolgens geeft de raad voorbeelden van het derde aspect, namelijk dat Jezus niet minachtend deed over de zonden van de vrouwen die Hij ontmoette. Jezus hield deze vrouwen persoonlijk verantwoordelijk voor hun eigen daden. Hiervoor wordt het voorbeeld van de vrouw bij de waterput (Joh. 4:7-26) en het voorbeeld van de overspelige vrouw (Joh. 8:10-11) genoemd.

Ten slotte komt volgens de raad Jezus' achting voor vrouwen tot uiting wanneer Hij het onderwerp echtscheiding behandelt. (Mattheüs 5:32). Jezus laat hierin duidelijk zien dat vrouwen geen persoonlijk bezit zijn, maar volwaardige mensen en daarmee dus geen 'wegwerpartikel'. (De christelijke mannen en vrouwenraad, 2006)

Mening van anderen over deze positie.

Ik zal nu de mening weergeven van Ruud Vermeij. (Vermeij, R. 2006) Hij ontkracht de redenering die vele christenen delen over de gelijkheid van de man en vrouw binnen het christendom. Deze redenering luidt: "gelijk in wezen, maar ongelijk in rol." Hij constateert dat binnen vele vormen van het christendom, de vrouw in de gemeente van de kerk waartoe zij behoort bepaalde taken niet mag vervullen en dat ze in een aantal situaties onder leiding van een man moet staan. Dit kan haar echtgenoot, haar vader of de oudsten van de gemeente zijn. Hij geeft aan dat er variatie in de theorie zit, maar dat het erop neer komt dat de vrouw ondergeschikt is aan de man en dat er niets is dat iets aan deze ondergeschiktheid kan veranderen. Noch studie, noch leeftijd, noch promotie, nog capaciteiten en gaven. Zelfs niet haar groei van volwassenheid of geestelijke verlossing.

Dit betekent, volgens hem, dat de ondergeschiktheid van de vrouw dus puur en alleen bepaald wordt door de vrouwelijkheid van de vrouw en door niets anders.

De redenering dat vrouwen gelijk zouden zijn aan mannen geeft daarom volgens hem aan dat er iets intrinsieks aan de vrouw is dat haar minderwaardig maakt aan de man.

Hieruit concludeert hij dat vrouwen binnen het christendom dus niet gelijk zijn aan mannen. (Vermeij, R. 2006)

Conclusie

De moslimvrouwen zelf lijken tevreden met hun positie. Als voorbeeld is het standpunt van de meiden van Halal gegeven. Deze meiden geven aan tevreden te zijn met hun positie ten opzichte van de man en ze voelen zich niet onderdanig. Ze motiveren dit met teksten uit de Koran. Mening van anderen over deze positie zijn

tegenstrijdig. Ze geven aan dat het betoog van de meiden vele verdraaiingen en halve waarheden bevat. Ook blijkt volgens hen de ongelijkheid van de vrouw uit andere zaken en ze geven aan dat de theorie vaak anders is dan de praktijk.

Christenen geven aan dat de positie van de vrouw gelijk is aan de man binnen het christendom. Als voorbeeld zijn standpunten van de christelijke mannen en vrouwenraad gegeven.

Zij motiveren hun standpunten met teksten uit de Bijbel. De mening van een ander is dat vrouwen binnen het christendom ongelijk zijn aan de man, omdat de leidinggevende taken niet aan de vrouw worden toegedeeld.

Tjitska van den Berg is tweedejaarsstudente Pedagogiek en Onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit te Groningen

Literatuur

Internetpagina's:

Vrouw niet gelijk aan man in de Islam. Opgevraagd op 27 november, 2007, van http://pitchit.nl/Wereld/Religie/176/Vrouw_niet_gelijk_aan_man_in_de_Islam.html.

Vrouwen in het leven en onderricht van Jezus. Opgevraagd op 27 november, 2007, van <http://www.Hetzoutvat.nl/vrouwen.html>.

Gelijk maar verschillend. Opgevraagd op 27 november, 2007, van <http://equamusic.blogspot.com/search/label/ondergeschikt>

Afbeeldingen:

Afbeelding 1. Illustratie van een vrouw. Opgevraagd op 4 december, 2007, van <http://www.jumbo.be/press/data/image/26/vrouw%20stratego.jpg>

Afbeelding 2. Koran in het Nederlands. Opgevraagd op 4 december 2007, van <http://www.solmortel.nl/images2/islam/koran%20ned.jpg>

Afbeelding 3. De bijbel. Opgevraagd op 4 december, 2007, van <http://proto.thinkquest.nl/~klb083/images/bijbel/nbvbijbel.jpg>

Boeken:

Eldering, L. (2006) *Cultuur en opvoeding*, Rotterdam: Lemniscaat.

Agenda januari/februari 2008

- **21 januari:** Forum (Instituut voor Multiculturele ontwikkeling) & Oxfam Novib organiseren 21 januari 2008 de bijeenkomst '**Krediet voor Vrouwen**'. Dit is een bijeenkomst voor allochtone vrouwen die een onderneming willen starten. De bijeenkomst wordt gehouden in centrum Regardz in Eenhoorn (tegenover station Amersfoort). Voor verder informatie kunt u contact opnemen met Chadia Banouh, van Forum (c.bannouh@forum.nl)

- **7 februari:** Slotbijeenkomst **KleurenKapitaal**
Zeventien organisaties, waaronder VeM (Vrouw en Milieu), hebben twee jaar lang de krachten gebundeld om zoveel mogelijk mensen van verschillende culturen te betrekken bij de thema's natuur, milieu en duurzame ontwikkeling. Tijdens deze bijeenkomst o.a. de presentatie van het handboek '*De Kleur van Duurzaamheid*', over de ervaringen van KleurenKapitaal
Locatie: Rotterdam. Meer informatie: Marjon Vlug, Of via KleurenKapitaal

Interculturele feestenkalender januari

- **10 januari:** Muharram (Islamitisch Nieuwjaar).
Op de eerste dag van de islamitische maand muharram herdenken moslims dat de profeet Mohammed en zijn volgelingen in het jaar 622 de stad Mekka verlieten en naar Medina verhuisden. Enkele generaties later zou de datum van deze verhuizing, in het Arabisch Àal-Hijra genoemd, als beginpunt voor de moslimkalender, de Hijra-kalender, worden genomen. Het is een kerkelijke feestdag.
(http://www.beleven.org/feest/muharram_islamitisch_nieuwjaar)

- **14 januari:** Makar Sankranti (hindoeïsme)
Op deze dag wordt gevierd dat de glorieuze zonnegod Makar Sankranti weer richting het noorden gaat. Makar Sankranti wordt gevierd in de maand Magha, jaarlijks op 14 januari. Één van de weinige hindoe feesten die gerelateerd zijn aan de zon en daarom jaarlijks op een vaste dag valt van de internationale (westerse) kalender.

Het feest wordt door heel India uitbundig en vooral op straat gevierd. Een van de uitingen is het oplaten van kleurrijke vliegers.

- **19 januari:** Ashura (de tiende dag) Islam
Ashura (Asjoera) is de tiende dag van de eerste maand van het islamitisch jaar: 10 muharan. Nadat op 1 muharram in de moskee het kerkelijke jaar is begonnen, wordt op deze dag pas echt nieuwjaar gevierd.
Het is vooral een feest voor kinderen, ze krijgen allerlei cadeautjes die lawaai maken: trommels, fluitjes, rotjes, rammelaars en ratels, ook wel poppen en geld. 's Avonds eten de kinderen cous-cous klaargemaakt met de gedroogde staart van het schaap dat bij het offerfeest is geslacht.
- **22 januari:** Toe Bisjevat (Bomenfeest) – Jodendom
Met Toe Bisjevat viert men het ontwaken van de natuur na de winter. Het is vooral een landbouwfeest. Tegenwoordig wordt deze dag wereldwijd gevierd door het eten van fruit dat in Israël verbouwd wordt. Het is de gewoonte voor Joden om op deze dag zoveel mogelijk verschillende vruchten te eten! In Israël worden op Toe Bisjwat vaak bomen geplant door schoolkinderen.

Voor meer informatie: <http://www.beleven.org/feesten/maanden/>

VOLGENDE MAAND IN 'KINDEREN WERELDWIJD'

Lijfstraffen op scholen zijn nog geen verleden tijd

Lijfstraffen op scholen komen nog steeds voor. Eén van onze schrijfsters doet hiernaar onderzoek en interviewt docenten van enkele scholen in India. Op deze scholen gebruiken de docenten lichamelijke straffen. Hoe denken de docenten over deze manier van straffen?

Stop geweld op scholen!

Het geweld op scholen moet een halt toe worden geroepen. Geweld onder leerlingen, maar ook geweld door leerlingen tegen de docenten gericht. Hoe groot is dit probleem in de wereld en hoe kan men het probleem oplossen? Dit zijn twee hoofdvragen die in het artikel centraal staan.

Jeugddetentie, hoe en waarom?

Elk land heeft zijn eigen normen en waarden, regels en wetten. Ook het strafrecht is in elk land weer anders geregeld. Maar hoe groot zijn de verschillen in de wereld als het om kinderstrafrecht gaat? De visies van verschillende landen worden toegelicht en verklaard.

Gevangen, zonder dat je iets misdaan hebt?

Sommige minderjarige uitgeprocedeerde asielzoekers zitten in Nederland in detentie, zonder dat zij iets misdaan hebben. 'Kinderen Wereldwijd' brengt hier verslag over uit.

Wereldse Waarden & Normen

Welke waarden en normen stellen ouders wereldwijd binnen hun opvoeding centraal? Onderzoek toont aan dat er veel verschillen tussen ouders zijn. Niet alleen de belangrijk geachte waarden en normen verschillen, ook de omgang met de kinderen.

BN'ers over opvoeding

Vanaf volgende week start een nieuwe rubriek waarin u als lezer kunt genieten van een interview, waarin een BN'er zijn/haar ideeën over opvoeding uit.

ROEP GEWELDDADIGE JONGEREN EEN HALT TOE

Jaarlijks worden in Nederland 22.000 jongeren naar een HALT-bureau verwezen, want het bureau heeft haar werking bewezen. Maar komt HALT ook in het buitenland voor? 'Pedagogiek Wereldwijd' zoekt naar een antwoord.

Happy New Year

2008 yılınız kutlu
olsun!

DE REDACTIE VAN 'KINDEREN
WERELDWIJD' WENST
IEDEREEN EEN HEEL
GELUKKIG 2008!!!

Glückliches Neues Jahr!

**Wang boeng
njoen jari**

BONNE ANNÉE

Feliz Año Nuevo

Gott nytt år

Lokkich Nijjier